

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 9

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 25-వ తేది గురువారము

No. 248

సంపుటము ౯

దంతుభిక్షామసంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ అష్టమి.

సంచిక ౨౪౮

జనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. కలువందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను తెలిసింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని చాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చిరది.

లక్ష్మీ నరసింహశాస్త్ర సోమవారపేట, కూర్మశిల్ప.

2. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల దేబుబుద్ధుడు పంపకోరెదను.

బాలరామాచార్య, కిరస్టానూరు, చిక్కడి బెల్ గామ.

3. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుట్టు పెంట్ పంపకోరెదను.

ఎన్. అచ్చయ్య, మూలమామిడి కిరిగనపల్లి, తెలంగాణ.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు, శాస్త్రాచార్యులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, పిత యననీల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సంతోష.

20 దినములకు సరిపోవు బొమ్మ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

ప్రాంతి అక్షర, నెం 881 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు. వి. పి. ఆర్డరు మదరాసునండి పంపబడెను.

10-594

సాశస్త్ర వేంకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

శ్రీరాములవారి వట్టాభిషేక క్యాలండరులుకు వ్రాయువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

JUST OUT!!

Gospel of Sri amakrishna

JUST OUT!!

VOL. II CLOTH Rs. 2-4

It contains a further instalment of 28 conversations with his devotees and disciples.

VOL. I BOARD Rs. 2-8

ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచింపబడిన

రాజయోగము ప్రతి 1-కి ధర రూ. 1-4-0

కర్తయోగము ప్రతి 1-కి ధర రూ. 0-12-0

భికాగో ఉపన్యాసము రూ. 0-6-0

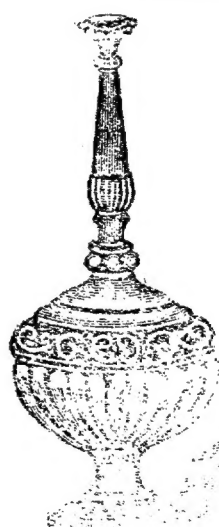
స్వామి బ్రహ్మానందముగారిచే రచింపబడిన గురూపదేశములు

ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

మా ప్రదర్శనగదికి ఒకసారి

దయచేయుడు! (2)

ప్రస్తుత శాశ్వతమునకు తగిన మొదటిరకం పెండింగ్ రుచులు, గిన్నెలు, కట్టలు, కంచములు, ౨ మా మరీనో సంగుటకు తగిన సామానాలు. దొప్పలు మహాత్మాగాంధీ, తిలక్, చక్రముగల పతకములు మున్నగు నవి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. చొక్కెలపెండి, బంగారు పూచీగానుండుము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి అంతుకంపెనీ నగలవర్తకులు, చైబాబాదుకోడ్డు మదరాసు.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి శిల్పఖండుశాలు చీరలు తలగుడ్డలు వగలురా బట్టలు తయారుచేయించుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమామూటైన ఆమ్మ శున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు శాఖ్యము లేనటు కంటిన్నీ ఉరికిన నడల జాడలు పడేటటువంటిన్నీ శిల్పబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నారు. సదరుమోసము లేజువుకోనుటకు నాను మా బట్టలు ప్రతిఖండువామైన మాపేరువున్న బొమ్మకంటి అంటించి యున్నాము. మామూడ్రస్సు లేనటువంటి శిల్పబట్టలు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నటువి మాత్రమే మాజనీమాని కొనవలెను. కొనినయడల ధరలు తెలియపరచెదము. శిల్పబట్టలు ఉరుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. పొ 1-కి రూ 0-12-0 ముప్పావలామాత్రమే.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డెస్సు, ముప్పన సోమరాజు, వీరాజు సిల్పగుడ్డు, పెద్దాపురము, శోబానిపల్లి.

హాపాఠ్యపు ఆరంభ వి. పి. గా పంపబడవు

భువింశోక్తి, వికాఖపద్యంబులు.

మాలవల్లి లేక సంగవిజయం

(విజయవారి రంగాచార్యులుగారు ఎం.ఎ. వి.యల్.)

ఉన్నత లక్ష్మీవారాణాగారి వల్లభులయింట్లో రచించిన మాలవల్లి లేక సంగవిజయం అనే గ్రంథంలో మొదటిసంపుటం ప్రకటింపబడింది. ఈ సంపుటమును ఆచార్యులు రంగాచార్యులు మహానందం కలిగించి, తెలుగుభాషలో నిజమైన గొప్పప్రతిభను చూపించే ఉత్కృష్టగ్రంథాలు బయటపెట్టేందుకు అని యెంతో సంతోషించివాడు. భాషయందూ తెలియందూ విషయమందూ భావముల యందూ విశేషించి రచనాశక్తియునందూ కూడా యీగ్రంథం తెలుగువలలో కొత్తూర్థం తోడ్పడుతున్నది. గతకాలాగ్రంథాన్ని విభజించి వివరించి గుణదోషాలు ప్రకటించడమల్ల తెలుగువలలో పాఠకులకు చాలా ప్రయోజనం వుంటుందని యోచించి ఉపోద్ఘాతవ్రాయడం యీవ్యాసంలో యీసవలలో వున్న కొత్త పోకడలను గురించి మూలం స్థావరాలకవ్యాసంగా మారిస్తాను.

గ్రంథకర్త అయిన లక్ష్మీవారాణాగారు తెలుగు భాషలో కొంతవారు ఈ కవిని యిరవేయేడు శతాబ్దాల

విజయవారి రంగాచార్యులు మాలవల్లి లేక సంగవిజయం అనే గ్రంథంలో మొదటిసంపుటం ప్రకటింపబడింది. ఈ సంపుటమును ఆచార్యులు రంగాచార్యులు మహానందం కలిగించి, తెలుగుభాషలో నిజమైన గొప్పప్రతిభను చూపించే ఉత్కృష్టగ్రంథాలు బయటపెట్టేందుకు అని యెంతో సంతోషించివాడు. భాషయందూ తెలియందూ విషయమందూ భావముల యందూ విశేషించి రచనాశక్తియునందూ కూడా యీగ్రంథం తెలుగువలలో కొత్తూర్థం తోడ్పడుతున్నది. గతకాలాగ్రంథాన్ని విభజించి వివరించి గుణదోషాలు ప్రకటించడమల్ల తెలుగువలలో పాఠకులకు చాలా ప్రయోజనం వుంటుందని యోచించి ఉపోద్ఘాతవ్రాయడం యీవ్యాసంలో యీసవలలో వున్న కొత్త పోకడలను గురించి మూలం స్థావరాలకవ్యాసంగా మారిస్తాను.

మహాత్ముని ఉద్దయంలో అంటరానితనం తొలగించడం, పంచమల అభివృద్ధి ముఖ్యమంశాలలో ఒకటి, అని ఆ దేశీ తెలివీవున్నది. మొట్టమొదటి నుంచీ పంచమల వృద్ధి నిమిత్తం పాటుపడతూ వున్న లక్ష్మీవారాణాగారికి యీవిషయం యెక్కువ ముఖ్యంగా కనబడడమల్ల అభ్యర్థనతేడు. నవల ప్రారంభమండే మాలవారి అయిన రామదాసు వరదానికి ఆస్తిగా వున్న కొన్ని యెనకల మాస్తా "ఇవ్వేక యెడచట పట్టాడుతూ వున్నది. ఈవల్లకే నగంకలిగించి పోతుంటుంది. వెనుక తిగిన వామనాదూగూడా పండిలేనేగాని పాలివుడరు. ముందుకుకొచ్చిన యేదోకరలో పండిలే యేమి ప్రయోజనం అందరూ వాస చేసే వాగు" అన్నవాక్యములలో గ్రంథకర్త అభిప్రాయం చక్కగా కనబడుతున్నది. అభివృద్ధి మార్గాలను గూర్చి లక్ష్మీవారాణాగారి అభిప్రాయం కథానాయకుడైన గ్రంథకర్త వాక్యలలో కనబడుతున్నది. చూడండి అలాగూకాండకు అన్నందోకేమాడ్డ, చూడండి సాంఘికమాటల యిచ్చినా ప్రయోజనకారులుగావు. అది నిజమవుతే కేరీకూడా వాటిండుదా? యొకసత్యమే! పంచమల అరస్థి వాగువడే సాధనాలు కథానాయకంగా ప్రదర్శించడమే యీసవల యొక్క ప్రయోజనం.

ప్రయోజనం వుండేంత ప్రాసాదా లక్ష్మీవారాణాగారు యీగ్రంథాన్ని రాజకీయ వుత్సాహంగాగాని సాంఘికవుత్సాహంగాగాని మార్చివేయలేదు. ఈసవలలోని కథాభాగము రచనాశక్తిమూలక చాలాపాదయాత్రకంటే వున్నది. సత్యతల్లితాలూకా మాలవల్లిలోని జీవితం వీరు చాలాస్వాభావికంగాను యెంతో స్వానందంతోను చిత్రించాడు. కులంలోనూ శేషరికం శేషనూ సుఖానిక అంతటికీ అట్టచురుకు వున్నవాండ్ర జీవితంకూడా వున్నకవ్యాసంలో ప్రదర్శించడానికి అర్హమైనదని తెలుగువాళ్ళయితరంలో మొట్టమొదటి పర్యాయం నిరూపిస్తూ వుండడంతో, యీగ్రంథం తెలుగు వాళ్ళయితరంలో ఒకకొత్తయంకం ప్రారంభిస్తూ వున్నదని కూడాగా చెప్పవచ్చును. మాలవాండ్ర ప్రాసాదానియ యందూ సులభమంచుటయందూ, సజ్జనకములయందూ, గొడ్డకాయకాయయందూ, పూచ వియ్యములయందూ, యేలపాటయందూ, చిట్టచివరకు వాటి ప్రతిభవలనూ యందూకూడా వాళ్ళయితర యోగ్యమైన

కవికం వున్నదని లక్ష్మీవారాణాగారు మొట్టమొదటి సారి ప్రావృత్తు. ఈకవి కారణం చేతయినా లక్ష్మీవారాణాగారికి తెలుగు వాళ్ళయితరంలో కాళ్ళతరంగాగా అందరూ అవలంబిస్తూ వుంటున్నందు నడమకు సంతోషం తేడు. మాలవాండ్ర జీవితమందు కేవలం కవికరమూ స్వానందకరమూ కలిసివుండడమే కాక లక్ష్మీవారాణాగారికి వాళ్ళ జీవితంలో తియ్యదనమూ, కుచీ ప్రేమా కూడా వున్నట్లు కనబడుతున్నది. వారి జీవితచేత, వారిచైతన్యము, వారి యేలపాటలు, వారి తత్వాలు, లక్ష్మీవారాణాగారిని యెంతో కలపిస్తూవున్నది. కులం తక్కువ అయినా, కడుపునందా అన్నం తంటిందా గుడ్డ లేకపోయినా, మాలవాళ్ళ యందూ గూడా వున్న గుణములూ గొప్ప శీలమూ వుంటున్న లక్ష్మీవారాణాగారికి చూపుతున్నాడు. రాజదాసు పాత్ర గ్రంథిరంగా చిత్రించబడ్డది. "మంచివెడ్డలు లోకమందు యెంచి మాత్రం రెండే జలములు మంచి యన్నది మాలయైతే మాలకే అగును" అన్న గురువాడ అపార్థకాపుగా గీతంలోని భావం లక్ష్మీవారాణాగారికి కాగా నచ్చినట్లు వున్నది. "మనస్థిగిత భర్తవీరింధావలెనైన చక్రవర్తులకు అనుభవించరాని మహావాసం దమకు దేవతారగుకొని పోవు సులభమంచమన నుయ్యల లూగే మాలవాడే మారగంటున్నాడు" అని కవివెట్టిలిగిన గ్రంథకర్త విజయవారి రంగాచార్యులు.

మాలవల్లిలోని సామాన్యమైన ప్రతిదినజీవితం చిత్రించడంలో లక్ష్మీవారాణాగారు కేవలం యథార్థ పీఠికే పట్టించే పద్ధతి అవలంబించారు. కథావైచిత్ర్యం కొనసాగి కనీ, రాన వుండేంత ప్రయోజనానిక అనుకూలంగా వుండేంతవరకు వాటి పాఠకులకు దృష్టిపడదు యందుకొని వాటి గ్రంథకర్త కథనుగాని వర్ణనలగాని నడుపుటకు ప్రయత్నించడమే. వీరివచా" పద్ధతి పాశ్చాత్యవర్ణనలకాలంలో "Realistic School" అని పిలువడే వాటివల్లనే జరిగివున్నది. వీరివర్ణనలు బాల్యాయు గ్రంథాలలోని వర్ణనల జైవితీ తెస్తూవున్నది. ఇతరవిషయములయందు కొంచెంనా వృద్ధి నిగుడ్డక కేవలం ప్రతిదిన జీవితం యొక్క యథార్థపీఠికే కథలోనూ వర్ణనయందు చిత్రించరే మూలం యీగ్రంథం తెలుగు వాళ్ళయితరంలో కొత్తదారి తోడ్పడుతున్నది. బుకించేయని బంగారినకలూ కానిమన తెలుగు భాషలోని కావ్యభార చరిత్రం రామచంద్ర విజయం వగైరా సవలలు కాని యీవిషయంలో లక్ష్మీవారాణాగారి పుస్తకానికి యీదురావు.

లక్ష్మీవారాణాగారు యీ గ్రంథవాడుకభాషలో వ్రాశారు. వాడుకభాషలో గ్రంథములు వ్రాయడమన్నా మాత్రమే అని చర్చలు చేసే వివాదం గడచిపోయినది. ఇప్పుడు వాడుకభాషలో వ్రాసే పత్రికలే తెండుమూడు తెలుగులో బయటపెట్టినవి. కాని వాడు తెలిసినంతవరకు వాడుకభాషమైన కవ్యాకృతులం మినహాయించగా వాళ్ళయితరంలో కాళ్ళతరంగా నిలకదానికి అంతేగ్రంథం వూర్తిగా వాడుకభాషలో వ్రాయబడడమల్ల యేదే తెలిసినవారయ్యి, అని తలుస్తాను. ఈవిషయంలో కూడా లక్ష్మీవారాణాగారు నిర్భయంగా కొత్త వాటి తీశారు. ఇదివరకు వాళ్ళయితరంలో యెక్కువ దేశ్యవచనం యెక్కువ లక్ష్మీవారాణాగారు తమ గ్రంథంలో ప్రయోగించారు. తెలివీకలిగి రాదు స్థలాలలో కేవలం ప్రబంధతెలివీకలిగినా, మొత్తము పాత చాలా అవ్యయంగా కనపడతంగా వున్నది. సుభాషణలయందు అధికమైన సాంకేత్యం చూపుతూ వున్నది. వీరు వ్రాసిన కవీమౌతులు కథ అదివరే ప్రతిభకులూ కూడా వాడుకభాషయందు చూపాల్సి తమతన భావాల గ్రంథిమైన తెలిలో వ్రాయడం అనుభవం కాదని అంగీకరించక తప్పదని నా నమ్మకము.

మొత్తము మీద 'శవ' అని పెద్ద అక్షరములతో వ్రాయబడిన గొప్పగ్రంథం తెలుగులో బయటపెట్టినందుకు ఆంధ్రులు గర్వించవలసివున్నది. తక్కిన సంపుటలు చూడవలెనని ఆంధ్రలోకం అనుకుంటే సరికొత్తూ వున్నది.

* జేల 0-12-0 కలయువారు ఉన్నత లక్ష్మీవారాణాగారు, గుంటూరు అని వ్రాయవలెను.

మహాత్ముని శిష్యుడినము

జేల 18 లేక గాంధీ మహాత్ముని శిష్యుడిన మహాత్ముని గంభీరమైన శ్రీయంత్ర పేరువల్ల పుణ్యమోక్షమార్గానికి అభ్యుత్థిలైన పురమందిరమున కొక మహావనసభ జరుపబడినది. శ్రీయంత్ర పేరుగలది వెంకట కుమార్తెగారు, జూబ్ ఖానా మొహిదీన్ ఖాన్ కుంభున కార్యదర్శిగారిని రహిమ్ కుల్లూ సాహెబుగారు ప్రస్తుత కర్తవ్యమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీయంత్రాడ సభ నలంకరించి యుండిరి.

ఖాది ప్రదర్శనము

మగల్లాలు కె. గాంధీ

ప్రతిసంవత్సరమునా దేశీయవస్తువనసభతో పాటు ఖాది ప్రదర్శనము జరుగుట ఆచారమైనది. ప్రారంభమున వాగ్ధ్యమొనరించి అభిలఖితరక్షణవాద్ర సమావేశము జరిగెను. ఆవృత్తి రాటుప్ర నూతనో నేయబడిన బట్టలకూడ నుండెను. కాని దేశమునందు స్వదేశీద్రవ్యము నెడల గలిగిన యంత్యాహము గన్పించెను. తెల్లఖాది బోషిలు వేసుకొను అమ్మకు పోయెను.

తరువాత అనామ్యువాదాదు కాంగ్రెసువారు ఆధిమంధ్రభివృద్ధి కన్పించెను. ఖాదియంద్రవ్యమునందు అనామ్యువాదాదు ప్రదర్శనము ఆన్నివిధముల ముఖ్యమైనది చెప్పవచ్చును. ఉత్పాదక మోహములకాలము గడచి క్రద్ధతో జాతీయభావముతో గ్రహించబడిన వివిధ మగుముండెను. స్వదేశీకళ యందు దేశీయులు కమితము వైపు తిరిగియు ను జూపి రాటుపలము క్రొత్తకొత్తవానిని ప్రకటించు ను నడు జరిగి. కాని ప్రదర్శన మొత్తం జయప్రథముగ నుండెను ఇద్దరు కవికరు కేశవమూర్తి యొందెనట్లే కన్పించెను. కొన్నితప్పు రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన ఖాదిమాదిరి బట్టలు ముదురగనూ వాజావరములేకను నుండెను. తిన్నగ ఒకేవిధమగు నూలును వడే ముడి కింకన అప్పటికి కేర్చుకొనలేదు.

అనామ్యువాదాదు కాంగ్రెసు తరువాత సంవత్సరమునందు అత్యంతకార్యకళగడచెను. జాతీయ కార్యక్రమమునందలి విగిలిన యంతయుతో పాటు ఖాదియు నిరంతరకాధికారుల యీగ్రహమునకు గురియయ్యెను. తెల్ల బోషిలు ఖాదియూరేగింపులు ప్రభుత్వమువారిచే నరకట్ట బ్రయత్నించబడెను. కొన్ని రాష్ట్రములలో లా, అడ్డకు పోవటము లాటములను చేపట్టెనును వాతము చేసిరి. సింధు ముచ్చట పడి కొన్ని ప్రాంతములందు ఖాదిని వీధులందు విక్రయించునట్లు ప్రకటించబడెను. కనుగ యీగ్రహదర్శనమున ముగిసిన తరువాత నుండెను. స్వదేశీకళ కష్టమైనది. గాంధీజీనను ఇంకను గట్టిప్రాణన గ్రంథమునుండి విజయోత్సాహముతో బయల్పడెను. సంవత్సరమున వడచినది. ఇక నురక్షితముగ నుండునని చెప్పవచ్చును.

మాండ్యసీతి యుండినట్లు ఆరేపింపబడిన కాలములో ఖాది యొక్క ప్రతి సంబంధించినంతవరకు అధికమగు కృషి జరిగెను గత సంవత్సరం ఖాది యొక్క ప్రతి వివిధమున, వాజావరము నుండెనని గతాయందు కనుగొన గలిగితిమి. మంచికమున ప్రదర్శించుటయందు ఒక కాష్ట్రమును ఇంకొక కాష్ట్రమును మించినట్లుండెను. ఇంతయేల, యంత్ర నిర్మితవస్తువులందు మోహముల వాని గూడ సంతృప్తికరముల మాదిరిబట్ట కెన్నియో యుండెను. కట్టాకపు బట్టలు వాజావరమున, తాటుటకు న్యుదవును నుండెను. ముదురగాని యేమిను, రకములకును సింపు ప్రసిద్ధి చెందెను. గీగలులేని ఖాదిని కాధికారులు ప్రదర్శించెను. కమితకాష్ట్రము చక్కని చెక్కగొడ్డలను బంపెను ఆ కాష్ట్రము సామాన్యముగ నిజవరలో విల్లుములు నడయోగించెడిది. ఇప్పుడు అది తప్పినది. ఇప్పుడు కాటపురాలు నడయోగించు చున్నను బట్టలమృగకర్తలు అట్లేయూరి.

వీరివల్ల కారల సంఘము నందు శిశువానిగా రనువా కొంత గలరు. ఆయన కొన్ని చెక్కగొడ్డలను వాచి, "పూర్వమీ చెక్కగొడ్డలను కొనుచుండెదవా. ఇప్పుడందరు తెల్లని ఖాదిని కొనుచున్నారని చెప్పెను. చేయునందు ప్రయముగ వాంఛ విమోచమున నున్నదో తెలిసకొనుట కిదిదర్శనముగ నుండును. స్వదేశీవిజయమును ఇది సూచించును. పంజాబు, గుంటూరు క్రాష్ట్రములు, బీరారు మార్కాదు అంధ్రప్రాష్ట్రములు బంపినవి అనామ్యువాదాదు ప్రదర్శనకు వచ్చినవారికన్న వాడుక నుండెను. కాని ఈ కాష్ట్రములు తినినతి యొక్క ప్రయముగ నువో, మిల్లుబట్టలు బహులనండి తప్పదు.

నేతయందనలె నూలు వడకుటయగును అభివృద్ధి కలిగి శను. ప్రదర్శనమునకు రాష్ట్రములనుండి సుమారు నూలు 600 ముందరు వచ్చెను. వాజావర, పురి, సటిమినిబట్టి అని మూడు రకముల గంభీరమండెను. మొదటి తిగతలలో బట్టల ముందరు 20 కిని బహులము లొనగబడెను. అది 60 ముందరు 120 నెం బరువరకు నుండెను. పోటీపరిక్షకు బంపినవూలు ఖాగ్రంథంక మెనకుటుంబములకు సంబంధించిన వారినుబులూడ కొంచ యందెనని సంపించితిమి.

వాజావరగ వడకుట గంభీరకాష్ట్రమునుండిగాక ఇతర కాష్ట్రమున గలదని తెలిసినది. బీరారు అంధ్రప్రాష్ట్రము నుండియు చెప్పవచ్చును. బీరారువాని కొత్తప్రతిమండి బీరారువాని అంధ్రప్రాష్ట్రమునో సమానముగ నుండెను. అంధ్రప్రాష్ట్రమునకొక వాజావర నంత కష్టము దీనార విరులకు అకసరము లేనట్లు చెప్పవచ్చును. నూలును 60 ముందరు 80 వ నెంబరు వరకు నుండెను.

ఉన్ని బట్టలు

ప్రదర్శనమునకు బంపబడిన ఉన్ని బట్టలను గూర్చి వివరముగ వ్రాయుట దుస్సాధ్యము. ఒక్కొక్కటి వందలకొలది భరితము కాల్చుకొలుపులు ప్రపంచము నంతటను ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నవి. అంతిమార్థము సాగుచుండేది యీకాలమున గూడ చూచి నేను మహాభయమునకు కలగజేయుచున్నది. కాల్చి రమణి ప్రపంచమునాని మరెవరేకముగూడ నట్టివానిని తయారచేయుచున్నది. అందుచేయుటయందు జాపనదేశీ నిపుణులకు ముఖ్యముగా శ్రమ్యము యంత్రములలో తయారుచేయబడిన వానికంటె నుండదు. కాల్చియున చలి యధికముగను చాల మానమునకు నుండును. అప్పుడు ఇండ్లనుండి కదలజాలవుడు ప్రజలు ఈపనిని జూచును. ముఖ్యముగ శ్రీమం దడికి దినమునకే విధముగ మూడు నాలుగుకాల కూర్చిని సంపాదించును.

ఇతరవస్తువులు

గయలోని కేవలము ఖాదిబట్టలేగాక, ఖాదియొత్పత్తి ప్రచారమునకు సంబంధించిన యితరవస్తువులనుగూడ ప్రదర్శించబడినవి. జేబియందునుగూర్చి తెలుపుటకు కావలసినది ఏ. సి. రేగారి వస్తువులనుగూర్చి కొందరు వచ్చిరి. జేబియందునుగూర్చిన దాక్టరుకేగారి ఇంగ్లీషు హిందీ, పుస్తకములు అచ్చట విక్రయించబడినవి. వీరుగాక గ్వాలియరు, చీనాదలనుండి కొందరువచ్చి జేబియందునుగూర్చి ప్రదర్శనముజూపిరి.

ఆంధ్ర, బీహార్, సత్యాగ్రహశ్రమములనుండి వచ్చిన వారిలో కొందరు కాటముల త్రీపురి. బీహారు శ్రీమంత్రి అనేకుల నాకర్షించి గతి గను. మూల వదల ప్రదర్శనముల వద్దకు అనుకుంటున్న ప్రేక్షకులముగ చూచిరి. వీరిలో తెల్ల ఆంధ్రవీరము వాడు నివాసమునకు రేగజనులు కడకగతిగిరి.

అంగీకారమునకు అనేకవిధములకు కాటములు బంపబడినవి. దర్బారుగానుండి యొకరు ఒకచిన్న యంత్రమునకుటి కాటమును బంపి కాటవానిలో నిమగ్నమునకు రేగజనులకన్న నెక్కువ వదలబడు విలువనుండినది. ప్రాకరకపు కాటముతో 7 తేక రేగజనులకు కడకవచ్చును. మూలగూడ సామాన్య పురాణములలో వచ్చు. తేవండినది. బెంగాలునుండి యొకరు అభివృద్ధిచుకున్న 2 లకు అమ్మడికాటము నుండును. అది ఆశ్రమము సమీపించును అరబుము లేలికనుండినది, గట్టి నుండిన చాల అందముగ నుండినది. ఇంకను ఎన్నియొకరును బంపిరి కాని పరిమితకాలం నిర్ణయమునకు వదిలిపెట్టలేదు.

ఏకలను చేయుట కొక బ్రహ్మాండపుగు యంత్రమును ఒకరు పంపిరి. కాని రెండుదినములు చూడగా అదివరకు నెండుకు పనిచేయలేదు. ప్రస్తుతకాలంలో నిట్టి యంత్రములవానిని గ్రామములో తెల్లబులన వానివనియు తెలిపివునపుడు చాల కష్టముగ నుండును. సత్యాగ్రహశ్రమమునండి యొక విద్యార్థి ఏనుడు జేయు సాధనమును జూపినపుడు బీహారు శ్రీమంత్రి ఆచ్చురు వొండి వాడును ఈవిధముగ 40 రెండులు 60 క నెంబరు వరకు కడకగతిగిరి కాటములందు వరకే ఏకలను ప్రారంభమునకు కాగుగ కరిగియుండును.

పట్టు

పట్టుబట్టల ప్రదర్శనముగూడ అకర్షణతముగ నుండినది. బీహారు కుర్చు దొకడు టన్నూరు సిల్కు ఎట్టు తయారుగునో చూపెను. పట్టుగుర్చు ఆర్థికముగ నుండును. వానిని తెచ్చి పట్టుపురుగులతోపాటు కేడినీళ్లలో వేయుదును. అప్పుడు గూర్చుండి పట్టును తీసువచ్చును. మౌగావట్టును అట్లే తీసువచ్చును. బ్రతికియుండి పట్టుపురుగులను ఇట్లు ప్రారముగ నంపుట ఆహ్లాదకరముగ గన్పించును. మనవచుగు సంతృప్తికొరకు బ్రతికి యుండి జీవములను. ఇట్లుచేయుట ప్రారముగ ప్రేక్షకుల కెల్లవను కన్పించియుండును. పూర్వ మొక కాలమున నింగ్లాండునందు మంచుకుటల ఈకలను తేటోపీలలో వేసికొని చూచియుండేవారు. ఈపట్టు ఉత్పత్తియు కానిని బోలియుండును. ప్రభుత్వ ప్రాధమిక నీనుగు నాగరకతకు ప్రముఖ విధధమాగ మూలని తలంపవచ్చును.

ఈ యాన హృదయ గుర్తి గాక, వేరు నుండి నది ఎండి పట్టు ఉత్పత్తి. ఇందు పట్టుపురుగులను వైవిధ్యముగ వాడవట్టిచంప నక్కరలేదు. కాని హత్తులేవైనవి. ప్రదర్శన నిర్వాహకుడు పట్టుకట్టితిగూర్చి హాసముగ నట్లందు అనేదనపడుచుండినది. ఈయెండి పట్టుపురుగులను, బీహారుగను నుండినది. దీనినిగూర్చి ప్రత్యేకముగ నొకవ్యాసమును వ్రాయవలసియున్నది. ఇది గృహపతి ప్రేమ కెంతయేని తెలియుండును.

ముగింపు

సాంఘికీక భాది ప్రదర్శనము వలన అనేక లాభములు చేపూరును. స్వరాజ్యపురియొంది ఖాదిప్రచారకుల సమావేశ మొకటి జరిగెను. ప్రతివాడును తమతమములను అనుభవమును తెలుపుకొనిరి. ప్రదర్శనల పొట్టునాగిరకు వేసిన ఏంట్లులకై కార్మినివ్యాపారము ప్రశంసించుచు ఈవ్యాసమును ముగింపుచు క్షేమమును ఇందిరము.

సాంఘికీక భాది ప్రదర్శనము వలన అనేక లాభములు చేపూరును. స్వరాజ్యపురియొంది ఖాదిప్రచారకుల సమావేశ మొకటి జరిగెను. ప్రతివాడును తమతమములను అనుభవమును తెలుపుకొనిరి. ప్రదర్శనల పొట్టునాగిరకు వేసిన ఏంట్లులకై కార్మినివ్యాపారము ప్రశంసించుచు ఈవ్యాసమును ముగింపుచు క్షేమమును ఇందిరము.

సాంఘికీక భాది ప్రదర్శనము వలన అనేక లాభములు చేపూరును. స్వరాజ్యపురియొంది ఖాదిప్రచారకుల సమావేశ మొకటి జరిగెను. ప్రతివాడును తమతమములను అనుభవమును తెలుపుకొనిరి. ప్రదర్శనల పొట్టునాగిరకు వేసిన ఏంట్లులకై కార్మినివ్యాపారము ప్రశంసించుచు ఈవ్యాసమును ముగింపుచు క్షేమమును ఇందిరము.

హిందూ ఆధ్యాత్మిక సమాజము

అనేక తరీఖామములను మనము స్పష్టముగా నిర్వచించుటకు "ఆధ్యాత్మికవిషయము" లను సామాన్యముగా భావించుచున్నాము. ఏదీవిషయముల యందలి సత్యాసత్యములను సుఖమైన కార్యక్రమాలను వలన నివృత్తిపాతముగ ప్రత్యేక ప్రమాణములను నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది. ఇట్టి కార్యక్రమాల కోసముననే నను నుడేకముతో, నీ హిందూ ఆధ్యాత్మిక సమాజము నెలకొల్పబడినది. తత్వవిశ్లేషణయందు మనప్రాచీన లవలించిన సాధనములను అంతా ప్రత్యేక సాధనముల ప్రయోజనకారకత కొరతపలితముల నిచ్చిన వనుటకు ను. దియము లేదు. ఇందుకు మహాముఖుల చరిత్రకే దృష్టాంతములు. కాని వారు అనుభవనీయముగా గ్రహించిన సత్యములను ప్రాందపులు మాత్రమే కాక శర్యమానకాగితమును విశ్వసించునట్లు చేయుటకు ప్రాచీనయోగ సాధనలు కాక ఆధునిక కార్యక్రమములు కావలసి యున్నది.

సత్య మనునది సాధననియొక్క ప్రత్యేకానుభవకే వేద్యము మాత్రమే కాక సత్యజాగీకార ప్రమాణ సమీకరణము యంతరంగమున జూల సిద్ధాంతమే సాధ్యకార్యకార్యక్రమాల కోసము అత్యంతము. ప్రత్యేకవిశ్లేషణకే యొక నూతన సత్యమును నిరూపించు కార్యక్రమము అన్నికాటులవాగును అభివృద్ధి పూర్వక గౌరవము నొసంగదరు. ఇటీవల ప్రాన్సు, జర్మనీ, అమెరికా దేశములు సకల విశ్లేషణచరిత్రనుగారి నొసంగిన సాగ్రాత సత్కారముతో యందుకు ప్రజల నిదర్శనములు.

శాస్త్రజ్ఞులెట్టియు, కార్యక్రమజ్ఞులెట్టియు ప్రత్యేక ప్రమాణ పూర్వకముగ పరిశోధనలవలన సత్యాసత్యమును చేయుటయే ఈసంఘము యభ్యుద్ధేకము. ఆ సిద్ధులు గాక సంక యాత్మకులు గూడ నీ సంఘసభ్యత్వమున కర్హులు. బహుజనాభి ప్రాయజ్ఞులంత మాత్రమున యే విషయమును సత్యముగా స్వీకరించని ప్రతి సభ్యుడును ప్రమాణము చేయవలెను. ఇంతియ కాక ప్రతి సభ్యుడును తాను నిరూపించు సిద్ధాంతమునకు నిత్యక పూర్వకమైన ప్రమాణమును జూపవలెను. శాస్త్రయోగిపరియెట్లు యెట్టిప్రమాణము చేయవలసి యున్నదో, ఎట్టి సాత్వము చూపవలసి యున్నదో యట్లే యీ సభ్యులందఱు చేయవలసి యున్నది.

ఇదిగాక యీ సంఘసభ్యులవల్ల స్పష్టముగా సాక్షా దింపబడిన విషయములను వివిధా ప్రచారము చేయవలెను. ఈ సభ్యుల పరిశోధనలవలన విషయము లనేకములుగలవు. అందు వలన నభిరుచు ప్రత్యేకకాటముగా నేర్పడియేలైన నొకటిరెండు ఆధ్యాత్మిక సమస్యలను పరిశోధించుటకు గడంగవలయును. కార్యక్రమాలలోకై సాధ్యాత్మిక విచారణ యగ్రస్థానము కలిపించిన విహిక విషయసత్తలవలన వానిని నిర్లక్ష్యము చేయుచున్నాము. మనకు మూలాలోచన లేమిచే నైహికమే ప్రధానముగా నెండి యాధ్యాత్మిక విషయములను మూఢనమ్మకములుగా భావించుచున్నాము. మనకు దృష్టి మందగించుటవలన బాహ్యవిక సౌఖ్యముల కాసంకెడి యాదీతిసంకెర విషయములను సరకు గొనుటలేదు. జీవుడీయూపాధిని వదలిన పిమ్మట శేమనను విషయములో మనమింతవరకును సాధనదాని సిద్ధమైన నన్యకముల మొదల సాధారణదీయన్నాము. కాని యిటీవల చేయబడిన కార్యక్రమాలకోసమున శేతదీవిషయములు నిదర్శన పూర్వకముగా ఋజువు చేయవచ్చుననియు, అనుభవనీయమే చేసికొనవచ్చుననియు దృఢపరచబడినది.

నూత్యకీరీరమునుగూర్చిన యెట్టి పరిశోధనలవల్ల లభించు ముఖ్యఫలిత మొకటిగలదు. మనకు ప్రేమాస్పదమైన మృత్యులైనట్టివారియొక్క ఆత్మలలో సమావేశమండి సంభాషించుటకన కాకము గలుగుటయే కాక మన మిహ్నాలకీరీరమును విడిచిన పిమ్మట యెట్టి యాధ్యాత్మికవికలను మార్పులను బొందగలనో తెలిసికొనవలెను.

మనమిహ్నాలమున నున్నంతకాలము నీ ప్రపంచ కృతకరమునే చూచుకొనవలసియున్నదని కొందరి నన్యకము. కాని యిది జురభిప్రాయము. జడప్రకృతిని యాధ్యాత్మిక ప్రకృతి కిని, అభివృద్ధిచు సుబంధముగలదు. స్థూల ప్రపంచము నూత్య ప్రపంచముయొక్క లీలయైయున్నది. ఈ విషయ మనేకులకు వింతగా దోషవచ్చునగాని యిందలి సత్యము కార్యక్రమాలకోసము కోధించుట సహేతుకముగా ఋజువుచేయబడినది.

ఈ విషయములో బ్రజల భక్తానందమునకు, తత్వజ్ఞుల సామర్యలకు బోధించవలసియున్నది. అట్టి భక్త ప్రచారమువలన వారి యుద్ధరింపజుడు. మానవులకు మృత్యుభీతి నశించును. వీరికానంతర జీవిత మెట్టిదో స్పష్టముగా బోధపడును.

ఈసంఘాద్దేశము లేవనగా?

1 కీరీరమును విడిచినయొక్క యేమి చేయుచున్నదో పరిశోధించుటకై కొలదిరుటుంబములను కేర్చి యొక పరిశోధక మండలిగా నేర్పరచుట.

2 అట్టి పరిశోధకమండలములకు నలహా నిచ్చి సాయపడుట.

3 గతించిన జీవులలో సమావేశమును జూపి సంభాషించు విషయములలో ప్రవృత్త పరిశోధనలకు ప్రజలకు నెక్కువ యనకాకము నిమ్ముట.

4 మన కార్యక్రమాల నిర్వచించబడియున్న సాధ్యాత్మిక సత్యములను నిదర్శనపూర్వకముగా ఋజువుచేసి పృజులకు తెల్లదీయెట్లు. మానవులు విహికవిషయాలలోకల్యము నివృత్తిలయొక్క అజ్ఞానమును కార్యక్రమాల మరలముఖ్యమును జోగిట్లు.

5 ఆయా విషయములను గూర్చి యుపన్యాసముల నిమ్ముటకు నేర్పాట్లు చేయుట.

6 సభ్యులయొక్క యాధ్యాత్మికకే నభివృద్ధి పరచుటకు దోడ్పడుట.

ఈ యుద్దేశముల నెలకొల్పటకు సామీపపదమును సంఘములలోని సభ్యులు తరుచుగా సమావేశమై పరిశోధనలకై చేయుటకు నేర్పైన నొక ముఖ్యపట్టునందు దోచివలభవనము యీ సమాజము యొక్క స్వాధీనములో నుండవలెను. అయా విషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములను ఆధ్యాత్మికవిషయములను పరిశోధించుటకు వలయు పరికరములను శ్రీమంతులకు చేరియ సాదరుల సహాయమున నేకరింప వలసియును. 3. పరిశోధన చేయుటకై వి.

పాయములను ప్రత్యసహాయమును శేమలని యున్నదని దయ మనవిచేసియున్నాడు.

ఈ సంఘవిధిని వినియోగించు సభ్యులమును, సంఘసభ్యులమును ఈ యాధ్యాత్మిక పరిశోధనయందు క్రద్ధ గలవాకే యెప్పగించబడును.

కావున తక్షణమే చదువలలు యీ యుద్దేశమును సఫలీకృతమొనరించు విషయమై దిగున సంకల్పముచేసినవాతో నెం ప్రదింతులకై ప్రార్థించుట. ఈ విషయమును గూర్చి చేయబడు నలహా లన్నియు క్రద్ధతో గమనింపబడును.

వి. డి. ఋషి

జడ్డి ఆర్ట్స్ కళా ఫార్టు యందూరు,

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

క్రికెట్టులకు శంకాన రామయ్యంగార్ జనవరి 28:—x దేశిక దేశంబున నెల 80 తేదిని వరకు పరము కొండిన క్రిమాక ఎ. శంకాన రామయ్యంగార్ గారి యెందు పురజనులకు గల ఆదరమును చారి మరణమువలన పురజనులకు కలిగిన దుఃఖమును తెలియజేయుటకై ఈనెల 17 తేది పొర మహాసభ యొకటి వెంకటగిరి కాటాగారి కళాశాల భవనమున సమావేశమయ్యెను. అనేకమంది పాఠకులు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీమంత్రి జైదవోలు వెంకయ్యశంకరులుగాకు సభాధ్యక్షుల కనీంపవల యనని క్రియంత కాకిభూల శీరామశాస్త్రిగారు ప్రస్తావించగా, సభ్యుల లాకాడించిరి. క్రియంత వెంకయ్యశంకరులుగాకు సభను ప్రారంభించి, క్రికెట్టులకు శ్రీ అయ్యంగార్ గారు 1901 క సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలలో వెంకటగిరి కాటాగారి కథానోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడిరినియు, నాటినుండియు 21 సంవత్సరములు క్లాఫునియముగ పాతకాలను అభివృద్ధికైచ్చి అన్ని విషయములయందును రాజధానిలోని ఆర్యులకు పాతకాలలలో నొకటిగా పరిగణింపబడునట్లుల కృషిచరిసి సఫలమైనదియు, అయ్యంగారు గారు బాలరయెడ మిక్కిలి దయాధర్మవ్యాక యముగలవారై వత్తిచుండుండేది వారనియు, మంచి ఉపాధ్యాయుడనియు, విద్యాకర్తలును నూతనాభ్యుదయము కలిగి విద్యాభ్యుదయచే సామీపపదమొందేది వారనియు చెప్పిరి. పిమ్మట నొకవిద్యార్థి కొన్ని పద్యములను శోకరసమున్నట్లు చదివెను. అంతట అయ్యంగారుగారి మరణమువలన పాఠకులకు కలిగిన దుఃఖమును తెలుపుచు అయ్యంగార్ గారి సామర్థ్యమును కొనియాడుచు ఉన్నత పాతకాలను కళాశాలగా మార్చునంతటి ఆర్యులైన నీతికి తెచ్చునట్లు చేయుటకు 21 సంవత్సరములు నుండి వారి నిరంతర పరిశ్రమయు అవిచ్ఛిన్నమగు క్రియ ముఖ్యకారణములనియు తెలుపుచు పురజనుల సానుభూతిని వారి కొటాదని కిని, వటుంబమునకును తెలియపరచుచు, నొక తీర్మానమును శ్రీమంత్రి జింగోలు వెంకటయ్యయ్యంగారు ఉద్ఘాటించిరి. వాని అశాబ్ద అబ్దుల్ రహీమాక్ సాహెబు గార్లు ఆమోదించిరి. సభ్యులెల్లరు లేచి నిలిచి తీర్మానము సామోదించిరి. శ్రీ అయ్యంగారుగారి జ్ఞాపకార్థమై సరితైన స్మరణచిన్నము నేర్పరచుట కొకసంఘమును నియమించుచు శ్రీమంత్రి మాదభూమి. పరిసింహాచార్యుగారికొక తీర్మానము నుపసాదించిరి. వానిని క్రియంత విన్నా కాటాగారిపాలరావుగారు ఆమోదించిరి. సభ్యులంగీకరించిరి. అంతట సభముగి నెను.

స్మరణచిన్న సంఘమువారు త్వరలో సమావేశమై తత్కార్యనిర్వహణమునకు దుక్కుభూమిచెదలని తెలియచున్నది.

రాజకీయ విరుదముల విక్రయము

విచారణసంఘ నివేదికము

హెండర్సనుగారు ప్రత్యేకనివేదికము సంపుట

రాజకీయ విరుదముల విక్రయంపై బహుమతి కనిపించుచున్నది. అధికారము నందున్న రాజకీయ పక్షమువారు తమ పక్షపుముల...

రాజకీయ గౌరవములు

వేరములు-ప్రధానమంత్రిలు

రాజకీయ విరుదములవలననే ప్రస్తుత యాంధ్రీకరణము బయటపడినది. ఈసంఘర్షణయొక్క ప్రధాన కారణము...

రాజకీయ విరుదముల నొసగుటయందు గత 30 వత్సరములందును వివిధపక్షముల ప్రభుత్వములు కలపించుచున్నవి...

గౌరవములనందదగినవారి నామములను ప్రధానముగా నూచించునది వీరపుర్రెయ్యని ఎంచురాడు అన్ని వైపులనుండియు...

ఇట్టివారి నూచించుట అన్నిటినుండియు ప్రధానమంత్రి తనకు నచ్చినవారి నామముల నేరకొనును. నామములనుచించినవారి నుండి...

ప్రతి రాజకీయ పక్షమునకును మూలధన ముండుననుచున్నది. అందరకు దెలిసినదే, ఆధునికాలపు ఎన్నిక

లందరికీ నిధులకావల్యకర యధికము. తమకు వివిధముగా మూలధనము చేపాటుకొని దెలుపుచు, నిరువురు, రాజకీయ పక్షములు...

కొంతమంది, రాజకీయ విరుదల నిష్పంపనవలయుననియు, పార్టీలకు...

టోటులు చేయుటకు దురుద్దుట ముందు, విరుదముల పట్టికను దయారజేయు నిధికారము యనుమతిని తుమ్ము కొనకయే...

ఎవ్వరొక ఏదోవిధమున కొంతసేక నొసర్చుకొనుచును. పార్టీనిధికి విరాళములు...

ఒకసంఘమును నియమించుట

ఇరువురుగాను ఒక చిన్న సంఘమును నియమించుట అవునవని మాయభిప్రాయము.

ఇందు ముగ్గురికంటె ఎక్కువము సభ్యులుండే నూతనము. వీరు ప్రీమీ కాన్ఫరెన్సును నియమించు బద్దవలెను. ప్రభుత్వము నందు...

ప్రధానమంత్రి విరుదముల పట్టికను తయారుచేసిన తరువాత రాజకీయవిరుద పంపక పూర్వముసంఘమునకు పంపవలెను. అందలి ప్రతిపేరునకు ప్రక్కను ఈముద్రించిన విరుదమును...

ఈ సందర్భమున రెండు విషయములను స్పష్టపరచవలెను చుంటిమి.

ఈసంఘమువారికి, ప్రధానమంత్రినుండి వచ్చిన పట్టిక యందు నూతన నామములకేర్పరుటగాని, లేక అందు కొందరికి ఏటముగా...

ఈసంఘములకు, రాజకీయ విరుదలను, వారిద్వారాత్రులయెడలను ప్రధానమంత్రిగల తాత్కాలిక యంతరాయముల కగ్నింపబడగూడదు.

గా. 1917 సం॥ అక్టోబరు 31 వ తేదీన ప్రభుల సభయందుగా విలపించిన తీర్మానము నుచూచించిన వాడును

ఈక్రింది విషయములను ప్రభుత్వమువారు పట్టిన ఆచలలలోనికి దీక్షింపి రావలెనని ఈ సభవారుగోరుచుండిరి.

(1) ఏదొకప్పుడు పార్టీనికొక విరుదముల గౌరవమునకు గుఱువుకొని పట్టికలు రాజకీయ సంఘములగాని, నాకావైదిక సివిలుసర్వీసు...

(2) గౌరవమునకు గాని విరుదమునకుగాని నూచనగా విలపింపి తీర్మానము, అట్టివారు రాజకీయపక్షముల నిధులపట్టిక విరాళముల...

ఈతీర్మానము నవంబరు 3 వ తేదీన కామయ్యగారియొద్ద తామసింపబడినది. ఈతీర్మానము తప్పక ఆచరణలోనికి చేపడవలయునని ఈసంఘమువారిభిప్రాయము.

ప్రధానమంత్రి, ఈవిషయములందు నైనవెలుపబడిన విధముగా సంప్రదించుటకు వీలగు నూచనల గానింపటకే యెత్నించుకొని, ఆతని అధికారమును తగ్గింప యత్నించుటలేదు.

టోటుంగునకుత్తిములు

ఎకవత్సరమునందు పాక్షిక నిధులకు భవననిష్పించి అందుకు ప్రతిఫలముగా పార్టీలను నొసగు చేయుట కెత్తించుట టోటులకు...

విరుదములకు బహుముగా విరాళముల నొసగు నెంచినవారికి నూతన విధివిధించు టుచితము.

ప్రతివత్సరమున ఒకసంఖ్య విరుదముల సంఖ్య నిర్ణయించబడవలెనని కొందరు నూచించిరి. ఇది సాధ్యమగునని మేమెంచవలెను. విరుదముల నొసగుట రాజకీయ ప్రత్యేకపాత్ర...

హెండర్సనుగారి యభిప్రాయము

అర్థం హెండర్సనుగారి అల్పసంఖ్యాక నివేదిక మీద దెలుపబడినది.

నానవోద్యోగుల నివేదికనువలెన నేనామెడింపబాలక పోయినంతకు దింతించుచుంటిని కాని విరుదముల నొసగు ప్రముఖును...

ఈసంఘమువారిని, విచారించవలెనని గోరించినములు సంకుచితములుగ నున్నన, సంఘమువారుచాల లేలికగానికననేక విషయములను...

ప్రస్తుత మరాఠారముగాని, అందుకు కూర్చి ప్రభావానుభవమున పాపించియున్న సంకేతములుగాని సంఘము వాదనలను...

సామాజ్య శాసనసభ

24 వ తేదీనాటి కార్యక్రమసూచన

24 వ తేదీనాడు సామాజ్య శాసనసభయందు కార్యక్రమము బహుశ్యముగా నుండునని తోచుచున్నది. ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసిన వెనుక ప్రాధానము కేలగాని తీర్మానము ననుసరించి 1917-18 నుండి 1921-22 వరకు మార్కములను పరిశీలించుటకు సభ్యులకు మా. కుక్కుగారు సహకరింతురు.

1921 సంవత్సర భారత ప్రభుత్వ శాసనము విషయమున అండ్లయ ప్రభుత్వము వా కనుసరింపబడు నిధానమును గూర్చి మంత్రిగారు నవంబరు లెండంతేదీ వ్రాసి: (వారల సభ్యులకు క్రేరారుగారు సహకరింతురు.

అనుబంధ సేవకము, ప్రైటు సెట్టి మొంటునకు అల్ప మైనవారి చేసికొని చలనచిత్రము సక్రమము అను దాని ప్రకటనల మాసములకు అను కర్మగారు సభ్యులకు సహకరింతురు.

నేటిదినచర్య

జులై 24వ తేదీ: దినము 11 గంటలకు సభాసమావేశమయ్యెను. ప్రాధాన్యము జె. జెట్టి జీవితభాయిగారు ఆగ్రా సనాధిపత్రికను కమింపి. ప్రశ్నోత్తరములకు సభ్యులు యుండగాని ప్రశ్న ప్రతినిధుల చేతులు రావలసింది.

కూలివనివారలు వలస పోవడము

ముల్లగాడు సిల్వాను, ప్రైటు సెట్టి మొంటునకు పోవు

తొలగించిన అట్టి దురాచారమును తిరిగి ప్రబల జాలవనటకు పూనుచున్నట్లు తెలుసు.

ప్రశ్న: కేవలము సభ్యులకే ముందుగా బిరుదులు లాసంబంధమున విషయమును సుదీ పొందవలెను. ప్రశ్నోత్తరములకు అధిక ఆసక్తి కలుగు వలన బిరుదులు లాసంబంధమున కొందరు సభ్యులు యీ సభ్యులకు యెటుట నొసగిన వాక్యాలు లు:రు దెలిసిరి. ఇంకొక ప్రశ్నకు జె లు ప క పో య న ను ఈ కథమునొక రాజకీయమున కొనర్చబడిన సేవకుగాను ప్రతిఫలముగ ప్రభుత్వమువారు వారికి బిరుదులను సగు నాచారములను విచారించువలెనని. బిరుదులను నొసగునూత్రమున కీయాచారము తీరిన కంకమాపాదించుచుండెను. ఇందున తాత్కాలికముగ ప్రాబల్యమున నున్న రాజకీయ పక్షమువారు తమవారు కొందరికి ప్రభుత్వములను నొసగి ప్రభుత్వభయండు తమపక్షము వారిని బలపరుచుకొందురు.

ప్రశ్న: ప్రభుత్వ దేశములందాయా సంఘమునందలి ప్రత్యేక సభ్యులు కొందరు అదను దొరకనంతవరకు జాతీయ సేవ నొసర్చిన వారి బిరుదులను నొసగి గౌరవించుట ఆచారము. బిరుదులను గురించి కలనైన దలంపని వారకేటలు తమ జాతికి గొప్ప సేవలొనర్చిన వారకేటలు గలరు. రాజకీయ బిరుదుల ఆచారమును తొలగించిన యెడల దేశ సేవయందు పౌరులకు గల యాత్మాశ్రయ తగ్గునని నేనెంచుకొనును. గొప్ప సేవ యొనర్చిన వారికేటలైన 2 వీరంగముగ గౌరవమును జూప నెంచిన యెడల వారికి బిరుదులను నొసగునవలసిన ఆచారము లేదు.

రాజకీయ బిరుదులను నొసగునాచారము సాగునంతవరకును విరాళములకు ప్రతిఫలముగా బిరుదులను నిప్పించెదమని వాగ్దానమునొనర్చినవారికి భవవిరాళములగాని మరీ యేవిరాళము నుగాని నొసగి బిరుదులను నందయత్నించువారికి కీర్తినిచ్చింపుచుట యాచారమున కేనుసహాద్యోగులతో నేటిభవించుచుంటిని

అధిక సంఖ్యకుల ప్రత్యుత్తరము

పాండ్యునగారికి వారిసహాద్యోగి శ్రీనిధి క్రమ్యుత్తరము పంపిరి:—

దొంటులచే విరాళముల నడుగబడినవారిని పిలిచి సాత్వమును ప్రకటించిన పాండ్యునగారు దెలిసిరి. కొంతమంది కెద్దయిన వ్యక్తులను విరాళములకొరకు గోరినవిషయమునకు దెలియను. ఈ విషయమున వారికను మాకధికముగ దెలియజేయవలసిన దేదీయలేదు. దొంటులగా పనిచేసిన వారొకరు సాత్వమును నలుపు, ముందు జట్టి దురాచారమును తొలగించుటయందు నూరవలగానింట్లుటకు సంఘమువారి కల్పించినయోగమునందంబాదు. ఇందుచేత సాత్వము ప్రకటించుట. భావచర్యకుడయోగమున నిర్వాణమునకు గావించుటయే ఈ కథమున వారిని ఈ కార్యమునకు గాను, రాజకీయ బిరుదుల ప్రధాన దొలగించ వలెననుకూలము పాండ్యునగారు మానించిరి. ఇది విధ్యం స క నూ చ న యే గా ని ని ర్వాణ నూ చ న గా దు. అంతియగా క సంఘము వారిని, లోపముల తొలగించుటకు నూరవల నొనర్చవలెనని గోరికే గాని ఈ విధానమును తొలగించుటకు గురించియభిప్రాయమడుగలేదు

కూలివనివారల విషయమై ద్రావు యాత్మలను సభ్యులకు సర్పించిరి.

సింహాశ్రమమునకు కలసపోవు కూలి లీకొందివిధానమునకు లోబడి పోవలయును:—(1) (అ) సిల్వాను ప్రభుత్వమువారు నియోజింపబడు (ఇ) కొందరు కమిషనరు అనిపింపబడు) ఉద్యోగి చేగాని ఆతనిచే నధికారము పొందిన ఉద్యోగి చేగాని. రై నన్న పొంది రై కూలుగా బడియొండవలయు. (అ) రై ప్రయోజనపు ఖర్చులకు ప్రభుత్వమువారివలన కొంతసహాయమునుటకు కమిషనరుగారికి విజ్ఞప్తి (వాసికొని యుండవలయు, అనిజ్ఞప్తి ఆమోదింపబడి యుండవలయు.

(2) కలసపోవు కూలివారు భారతదేశము విడుదలకు ప్రార్థన ఒక్క నెల మించి పనిచేసినవని పని యజమానులతో యొడంబడిక చేసికొని యుండవలెను.

(3) ఈ ప్రకటనగావించిన యారు నెలలలోగాని, రై కార్యనిర్వాహక సభాయుకు డగు గవర్నరుగారు నియోజింప జాలరాలోపలగాని యొక నెలదాక పనికి జేసుకొనిన యొకంబడికల నిర్ధారము లగునని సిల్వాను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి యుండును.

(4) రై కూలు మొంటు వ్యయములను కూలియొద్దనుండి వెనుకకు కనూలు జేసికొనబడవలెను. ఈ వ్యయము లన్నియు నలస మంత్రాంగ పరిపాలనము క్రిందనున్న యెకెన్సీయొద్ద (టబు) యుండునని గూడు ధనమునుండి గ్రహీతవడవలసిండునై యుండును.

(5) ఈ శాసనము 7 నెక్కును రీతిని గవర్నరు జనరలు గారిచే జారీపడవలెనని సిల్వాను గవర్నరుగారు, యెకెంటు:కు తగిన కనకులై కల్పించును.

(6) తానువలసపోయిన యొక సంవత్సరములోగా యేకూలివాడుగాని ఆవారోగ్యకారణమువలనగాని తాను చేయవలసినవిని అసహ్యము పుట్టినపుడుగాని తన అధికారి అగమ్యుగ తన్ను చూచుచున్నాడని తోచినపుడుగాని స్వతః మునుకు రానిచ్చుకొనెనని ఆతడు స్వదేశమునకు కొనిరావడవలసినదే. ఈ వ్యయము సిల్వాను ప్రభుత్వమువారుగాని పనుల యజమానిగాని భరించవలయును.

(7) ఈ శాసనము 7 వ నెక్కును ప్రకారము యెకెంటు నియోజింపబడిన యెడల 6 వ నెక్కును రీతిని సిల్వాను ప్రభుత్వమువారు యెకెంటు అధికారము గల యుద్యోగిని నియోజింపవచ్చును.

(8) కలసపోయిన వారి కేసుసమాచారములు, వారి యాచారముల విషయములను తెలియజేయు ప్రకటనలు అప్రదపుకు సిల్వాను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచుండవలయును.

సెట్టి మొంటునకు వలసపోవుట

ప్రైటు సెట్టి మొంటునకు, వెడకేటెదయెనూ సెట్టి మొంటునకును కూలివారలు ఈక్రింది విధులకు లోబడవలయును:—

సిల్వానుకు కలసపోవారికి ననుసరించు విధానముల 1 నుండి 7 వరకు పీఠ కనుసరించును.

(8) భారతదేశమున నున్న ప్రభుత్వమువారి కేవులనుండి బిటిషు యిండియా ప్రజలను కలగజేసికొని పోయినను ఈ సూత్రములు అనుసరించును.

ప్రశ్నోత్తరములు ఇంచుకేపు కమిటీ

ప్రశ్నోత్తరములకాలమున ప్రశ్నలనేకములు కబీర్ దిక్ అమిద్ గారిచే నడుగబడిన. వీరు వలసకు పడినపుడంక యంతయు కన్ను కన్న మెంటు రీతి ప్రశ్నలకునుండిరి. మూలప్రశ్నలకు సంబంధించక నున్న సెట్టి మొంటి ప్రశ్నల పీఠకనుగుండుటచేత ఆ సేకతూరులు "అర్డర్" అనుచు ఆగ్రాసనాధికారిగారు నివారించుచుండిరి. సర్ జేసిర్ ట్టాట్టు గారు అమిద్ గారికి సమాధానమిచ్చుచు, తామింతుముడు ప్రకటించిన విషయముల కన్న నెక్కుదేమియు ఇంచుకేపు కమిటీ వారికి తెలుపబూసలేదనియు ఇంచుకేపు సంఘమువారి నివేదిక కేపు బడ్జెటు మీటింగులోను జేసే ప్రభుత్వమువారిచేరులలో నుండును. అందున ప్రస్తుతము ఇంచుకేపు కమిటీవారి నివేదికపై చర్చజరుపుటకు వీలులేదని చెప్పటంకయో చింతించుచున్నాను. బడ్జెటుపై చర్చతో గూడ మరి వ్యయసంఘమువారి నూరవలపై చర్చయు సభ్యులకు వీలులేదని యొప్పడగలదు. కేపు బడ్జెటు ద్రావులో ఇంచుకేపు కమిటీవారి నూరవల ననుసరించియే వ్యయపు మొత్తము తేర్చుటవలెను. శ్రీ రంగారావుగారు:—ఒంటులు ఒంటులుగా ఇంచుకేపు సంఘమువారి నివేదిక సభ్యులకు నందజేసిన బాగుండును

ఆధిక సభ్యుడు ఈ విషయమును గూర్చి కమిటీవారిని విచారించుటకు వాగ్దానము చేసెదను.

రైలు వ్యయము

జోషి గారిప్రశ్న:—రైలువేల కనుక్కోమును గురించి ఇంచుకేపు కమిటీవారు కలవల నియ్య అధికారమున్నదా?

టాట్టుగారు:—ఇంచుకేపు మేనిషమైస్ ప్రతిబంధకములు లేవు.

జోషి గారు:—రైలువేల వ్యయముపట్ల నూరవల కమిటీ వారు నాలోచించెదరా?

జవాబు:—వా రాలోచించుచున్నారనియే గాకెంపు. కెనియావిషయము-ప్రశ్నలు

కెనియాను భారతీయుల స్థితిగురించి ప్రశ్నలనే కములు అడుగబడెను. విరోషీయులు భారతీయులయెడ జూపుచున్న దౌర్జన్యభావమును ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరా యనియు, ఈ విషయమున భారతీయుల ను రక్షించుటకై కలసమంత్రాంగమువారిని, భారతీయులంతాగమువారిని హెచ్చరించెదమని ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మియ్యవలయు ననియు, తమూరక్షించుచుని రాజ్యపరిధిగారికి కెన్యా భారతీయుల సమావేశమువారు విజ్ఞప్తుల పంపి యుండుటను ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరా యనియు, ఇత్యాది ప్రశ్నలు అడుగబడిన. ఇరులకు జవాబిచ్చుచు, కర్మాగారును, ముల్లగాడును, యూఎస్ యును ప్రభుత్వమునా రాలోచించు చున్నారనియు, ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల పక్షముననే సా:గ: రో సాపుచున్నారనియు అల్పం.

రైల్వే పరిపాలనము

ప్రశ్న:—రైల్వే పరిపాలనము విషయమును, రైల్వేబడ్జెటు సాధారణ బడ్జెటునుండి విడిచి ముటకు అభిప్రాయముల నిమిత్తి సభ్యుల నెన్నడు ప్రభుత్వమువారు లకుగడలించి?

మొంటిగారి జవాబు:—మీరులు ప్రాసీజరు కోడ్డు మైననే చర్చ యంతకాలము బట్టుచున్నది మాచిన యే విషయమునగాని కాలగర్హము చేసేసాధ్యమేదు. (వ్యర్థ)

మార్చి 1 వ తేదీ బడ్జెటు బహిరంగపరచబడును

ప్రశ్న:—ఈ సంవత్సరము బడ్జెటు యెన్నడు బహిరంగపరచబడును?

జవాబు:—మార్చి యొకటవ తేదీగాదు బడ్జెటు బహిరంగ జరుపబడును.

రైల్వే బడ్జెటు విషయము ప్రశ్నించుట కధికారము ప్రభుత్వమునా రిక్తురా యనియు, సిల్వాను సభ అపబడినపుడు డిల్లీలో కథమును రైల్వేలగుర్చిన చర్చ ప్రారంభింపబడున: ప్రభుత్వమువారు నెప్పియుండిరేయనియు, కబీర్ దిక్ అమిద్ గారు ప్రశ్నించిరి. రైల్వేబడ్జెటు విషయము చర్చించుటకు పూర్వము రైల్వేపరిపాలనము విషయము చర్చించు భవారు ఆతరంబున గోరుచుండినది ప్రభుత్వమువారు గుర్తించవలయునని జంపాదాను ద్వారకదానుగారు ప్రశ్నించిరి.

జవాబు:—రైలు పరిపాలన విషయక చర్చ సాధ్యమైనంతవరకు ప్రారంభింపబడును.

అంతర్జాతీయ సమావేశము- సాంఘిక

వ్రాతనిధ్యము

మరియొక ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు మూల్కాము మొంటిగారు యిట్లు జవాబిచ్చిరి:—అంతర్జాతీయసభయందలి భారతీయప్రతినిధులు సాంఘికప్రాతినిధ్య మూత్రము ననుసరించి నియోజింపబడలేదు.

మహమ్మదీయ సమస్యల పరిష్కారించువిషయము మహమ్మదీయులలో తగినవారు నిరాకరింపబడెను.

పోస్టు శాఖ

డా. నందలాలుగారి ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు ప్రభుత్వము వారిట్లు తెలిపిరి:—సాధారణ పోస్టుఫీసు స్టాంపుల అమ్మకములను ఏప్రిల్ 1922 నుండి డిసెంబరు 1922 వరకు 508,8,000 రూపాయలు వచ్చినవి. గతవత్సర మిదే భాగమున 47, 704,481 రూపాయలు వచ్చియుండెను

వజీరుస్థానమున సైనిక వ్యయము

కబీర్ దిక్ గారు సైనికవ్యయమును గూర్చి కామత్ గారు ప్రశ్నించిరి. ఈ ప్రశ్నకు జవాబుగా బర్దాక్ గారిట్లు చెప్పిరి.

1922 ఆక్టోబరువరకు కబీర్ దిక్ గారు సెలవు ఖర్చు వెల్లబడినదోమాత్రము ప్రభుత్వమువారు చెప్పుగలరు. కబీర్ దిక్ ప్రాంత్యములందరినీ 109 లక్షలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టెను. కబీర్ దిక్ స్థానమున ప్రత్యేకముగ సంతకవ్యయం పన్నుదేసో తెలుపసాధ్యముగాదు. 78 లక్షల రూపాయలకు మించుటయు కబీర్ దిక్ స్థానమున 1922 డిసెంబరు 17 నుండి 23 జనవరి 18 వరకు వాడబడిన. చనపక్షమున యూకింద వికరించినంత వంది మాకు తెలి:—

సైనికులు రీతి మంది (కరివారముగా) సిల్వానూ 14 మంది, రీతి మంది పరపక్షమువారు చనిపోయినది తెలియుచున్నది

అంశం, జనవరి 28:—పశుత్వమునకును, పుష్కల
సంఘమువారికిని కావలసిన కష్టములను విచేయుటచేత తెప్ప
యట కుదుర్చుటలేని తెలియుటచే బ్రిటిషు సరుకును విద్యము
జెప్పినగాని పీటకు కుత్తును భరియింపకు యుండును జేయును
కానీ నీయకాదని బోధించునాటికి కుత్తుము వ్రాసి
బ్రిటిషు పార్లమెంటు లిప్పుడు సమావేశమై విచేయుటచే
కొరలొను, సమర్థముగ కుత్తుపోవలెను సమావేశమై
అట్ల సమయ చేయులరనిరి,

గురువారము

— 10 —

ఇందుకు కారణములు తెలిసియే యున్నవి. భారతీయులు స్వపరిపాలనమునకర్హులని వీరెంతమాత్రము భావించుటలేదు. బ్రిటిషులధికారులచే, భారతీయులు సుశిక్షితులుగా కలయును. ఆశిక్షలో వారు ఎంతవరకు నెగిసినదియు ఇత్యేం. నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటుసభవారు అర్హులు. ఏయే సమయమున ఎంతవరకు స్వపరిపాలనపు హక్కుల సీయవలసినదియు నిర్ణయించేది అధికారము, పార్లమెంటుసభకేగలదు. పార్లమెంటుసభవారు రోసగిన శిక్ష వడయుటదప్ప, భారతీయులకు వేరుకట్టకారములేదు. 1917 సంవత్సరపు ప్రకటన మట్టి భావమునే చెలుపుచున్నది. మాంటుసభ నివేదికయు, సంస్కరణ శాసనపు

ఈపరిశ్రమలో నెగిన, మరియొక యంతరము హిందూ దేశమునకు ప్రసాదించబడును. లేనిచో ఊన్న సంస్కరణములను పైతము ఊడలాగ వచ్చును. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును నడుపుటలో హిందూ దేశము గాంచెడి విజయముబట్టియే, భారతీయుల సామర్థ్యమును నిర్ణయించునెడల, స్వపరిపాలనము దేశమునకు లభించుట దుర్లభమగును. ఇట్టిసందర్భములను గమనించియే, కాంగ్రెసుపక్షమువారు పరిశ్రమద్వితీ దేశగౌరవమునకు భంగకరమని భావించిరి. ఆచరణ సాధ్యములుగానట్టియు, ఆత్మగౌరవమును నిర్మూలించునట్టియు నిట్టిసంస్కరణముల నుపయోగించుటకు, వారంగీకరింపక బోయిరి. వారుదెలిపిన భావినూచన లన్నియు నేడు ఫలించుచున్నవి. ప్రస్తుత సంస్కరణములద్వారా స్వపరిపాలనమును త్వరలో సంపాదించుట యసంభవమని అన్నిపక్షములవారికిని తెలిసివచ్చినది. పీలుప్రభువుగారి ప్రకటనము ప్రజలనమ్మకమును మరింత బలపరుచుటకు తోడ్పడగలదు సంస్కరణముల యనుభవము గలిగి ఆరునెలలయినను గాక ముందే, ఇట్టికోర్కెను శాసనసభ్యులు కోరుట అనుచితమని పీలుప్రభువుగారు బలికిరి. ఆచరణ సాధ్యములుగాని సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు, ఆరునెలల గడువయినను, రెండుసంవత్సరముల గడువయినను నెక్కటియే. ఇప్పుడు రెండు సంవత్సరములు దాటినను వేరుఫల మేమయినను గలిగినా? ప్రస్తుత సంస్కరణ శాసనముక్రింద, అభివృద్ధిజరుగుట యసంభవమనియు, అందుచే దీనిని వెంటనే సవరింపవలయు ననియు, శాసనసభ్యులు ద్వేషించినటుల, పీలుప్రభువుగారు కనుగొనిరి. ఇటులయూహించుట తప్పని, పీలుప్రభువుగారి తలంపు, ఇక్కడనే భారతీయులకును, అధికారవర్గమునకును భేదముగలదు. ఈభేదమును దాటుటదుస్సరము. ఇచ్చిన స్వపరిపాలనము నీయవలయును. లేనియెడల, ఆతుకులమారి విధానమును కొనసాగించుటకు భారతీయు లంగీకరింపరు. నియోజకగణపుగణదోషములను లెక్కించుట కింకను ప్రయయము రా లేదట. ఆసమయము ఎప్పుడు వచ్చును?

శేషగిరి అయ్యరుగారి కోర్కెలు

సామ్రాజ్య శాసనసభలోని డిమాక్రటికు పక్షమున కధ్యక్షులగు టి. వి. శేషగిరి అయ్యరు గారు అసోసియేటెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధికి తెలిపిన సంగతులగాంచిన, సహకారవాదుల దృష్టిపథమేది యోగోచరించును. సామ్రాజ్యస్థ స్వపరిపాలనము తమయాశయమని వీరు తెలిపిరి. ఇకముందునుండి యు, కార్యనిర్వాహకసభ్యు లందరును శాసనసభ్యులనుండి ఎన్నికొనబడ వలయుననియు, వారు ప్రజలకును శాసనసభకును బాధ్యతఃవహింపవలెనని యు వీరు కోరుచున్నారు. సంపూర్ణ మగు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముండవలయుననియు, ఇండియా ఆఫీసు ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో జోక్యము కలిగించుకొనగూడదని యు, మిలిటరీఖర్చు చాలవరకు దగ్గిపోవలయుననియు, ఇందుకుగాను బ్రిటిషు సైన్యమును చాలవరకు దగ్గించి భారతీయోద్యోగులను నియమింపవలెననియు, సర్వీసు యుద్యోగముల కికముందునుండి భారతీయులనే నియమింపవలెననియు, రాజకీయ నిర్బంధితులను తమింపవలెననియు, జయిలునుండి బయటకు వచ్చినవారికి శాసనసభలలో బ్రవేశించుట కవకాశ మొసగవలెననియు, శేషగిరి అయ్యరు గారు కోరుచున్నారు. ఈ కోర్కెలన్నియు మంచివే. కాని ఇవి ఫలించు తెటులు? అడిగిన మాత్రాన, నివి ఫలించునా? పీలుప్రభువు గారి బ్రకటనమునకు పిమ్మట, ఇట్టియాశ కవకాశ

మేమాత్రము లేదని స్పష్టమగును. ప్రభుత్వమునందు ప్రజలకు విశ్వాసము లేకుండుటకు, కారణమేమియో కనుగొనుటకు విచారణసంఘ మేర్పడవలయునని శేషగిరిలయ్యగారు కోరుట, దూరదృష్టి నేమాత్రము సూచించదు. విచారణసంఘముల మోజు వీరి కింకను దీరేదను గాబోలు! దేశమన ప్రబలిన యశాంతికి కారణమేమియో ప్రభుత్వమువారికి దెలియును. ప్రజాశ్రద్ధలు లేనేకమగలు తెలియజెప్పిరి. ప్రత్యేకవిచారణతో జనిలేదు. నిజకారణములను నివారించవలెననిచో, ప్రభుత్వమువారు రందకు బూనుకొనుట కెట్టి యభ్యంతరములేదు. వాండుకు బూనుకొననంత ఖరకు, ఎంత వేడికొనినను లాభముండదు. కాంగ్రెసు జనమోదించిన, ఋణములనిరాకరణ తీర్మానమనిన, ఇది కి భయముగలదు. సహాయనిరాకరణము వీరికి లోపకాదు. శాసనసభలలో జేవానిని భగ్నముజేసేది మరల త్వమునువీరికిగిట్టదు. వీరికోర్కెలకుమాత్రము యోషలేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతి ఆచిత్రణ కాదని వీరికి తెలియను. దీనిని త్వరలో సమీక్షించుటకు సర్వసాధ్యములు నగుబాట ముచ్చుచున్నారు. వీరు తమ కోర్కెలను భుత్వమువారికి దెలియజేసెదరట. ఇట్టి విషయాలవలన, ప్రయోజనములేదని తెలిసిన సంగతియే. ఇకమీద ఫలప్రదమగు చర్యల నవలంబించుట మితవాదల ధర్మముగాదా? కోర్కెలలో నేపథ్యమువారికిని విశేష భేదములేదు. ప్రస్తుతిస్థితితో సంతృప్తిపడువారుగాని, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిని వాంఛించనివారుగాని ఎవరును గనుపించరు. లాభకరమగు మార్గములనవలంబించి లక్ష్యమును జేరుటకుమాత్రము ఇంకను కొందరు వెనుకాడుట తటస్థించుచున్నది.

ప్రాన్లు, జర్మనీల పోరాటము

ప్రాన్లు, జర్మనీల సంరంభము నానాటికి బలమగుచున్నది. ఫ్రెంచివారి నిర్బంధములను, జర్మనీల సహాయ నిరాకరణము విఫలము జేయుచున్న కొలదియు, ఫ్రెంచివారి ఆగ్రహ మధికమగుచున్నది. బాగ్నూ దీ యు వ ని 100 కి 25 వంతున అపుడే తగ్గిపోయెను. నీటిపై బాగ్నూను కొంపోపుట కివకాకముతోలగిపోయెను. రైల్వే సౌకర్యములు చాలవర కాగిపోవుచున్నవి. ఫ్రెంచి వారియూహలు నిష్ఫలమగుచున్నవి. జర్మను నిరోధమును భేదించుటకు, వీరు క్రొత్తమార్గముల నాలోచించుచున్నారు. సుంకముల నధికముగ వసూలుజేయ నెంచిరి. ఇటలీవారి ఆశలంతరించుచున్నవి రాజీపడుటమేలని వారికి దోచుచున్నది. బ్రిటీషు వారితోజేరి, రాజీకరయత్నించుటకు వారికిష్టము గలను. బ్రిటీషువారు వెంటనే సహాయము జేయనిది, ఫ్రెంచివారి నిర్బంధప్రయత్నములు విచ్ఛిన్నమగునని గనుపించును. అందుచే ఫ్రెంచివారిలో ఇంగ్లండుచేతులగలువక తీరదనియు, తాటస్థ మికమీద బనికీరాదనియు, కొన్నికత్తికలు బోధించుచున్నవి. అటలీకొలదిజర్మనువనివారలు సమ్మెకట్టిరి. ఎందరి పనివారలను, ఫ్రెంచివారు వెలుపలనుండి తీసికొనిరాగలరు? ఫ్రెంచివద్దతులగూర్చి అమెరికాలో నాగ్రహము మిన్నంటుచున్నది. సినేటరు బోరాగారు, ఫ్రెంచి మిలిటరీసమును అసందిగ్ధముగ ఖండించిరి. గనులపనివారలేగాక, కస్తమును ఉద్యోగులుగూడ సమ్మెకట్టిరి. ఫ్రెంచివారి పుటికయినను తమ యవ్యక్తపద్ధతిని విడనాడనిచో, నాగరికప్రపంచపు సానుభూతిని వీరుకోల్పోవుటయగాక, సంగ్రామ విజయలాభమును సములము కోల్పోవగలరు. బలముడిసిన జర్మనులకు మతల ధైర్యసాహసములును, దృఢమగు నైకమత్యమును, ప్రపంచసానుభూతియు అభించుటకు, ఫ్రెంచివారి దుందుడుకుతనము లో ద్విధగలదు.

మోసూలు ప్రదేశము

మోసూలు ప్రదేశము విషయమై, తుర్కీకిని ఇంగ్లండునకును తీవ్ర భేదాభిప్రాయ ముదయించినది. కర్జనుప్రభువుగారు మోసూలును విడనాడుట శేమాత్ర మంగీకరించుటలేదు. తమకు న్యాయముగ జెందవలసిన భాగమును ఇంగ్లీషు వారికి వదిలిపెట్టుమని, ఇస్కల్త పాషాగారు పట్టుబట్టిరి. మోసూలులో ప్రసిద్ధి కెక్కిన నూనెగనులు గలవు. ఇట్టి విలువయగు ప్రదేశమును విడచిపెట్టుటకు కర్జనుప్రభువు అంగీకరించునా? ఇందునుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొని, తదనుగుణముగ నిర్ణయింపవలయునని, ఇస్కల్త పాషాగారు గోరిరి. ఈకోర్కె న్యాయమేగద. కర్జనుప్రభువుగారిందు కంగీకరింపరయిరి. నానారాష్ట్ర సంఘము వారి నిర్ణయమునకు, ఈ వ్యవహారమును విడిచిపెట్టవలయునని కర్జనుప్రభువుగారు కోరుట మితగ నున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు, ఇంగ్లండ్ ప్రభావసాసము నాక్రమించుచు, క్రైస్తవజాతుల ప్రతినిధులతో నది గూడుకొనియున్నపుడు, తురుష్కుల మొరల నెవ్వరు పాటింతురు? కర్జులు తాము తురుష్కుజాతికి చేరినవారమని బల్కుచున్నను, కర్జనుప్రభువుగారు రంగీకరింపక వారికిని తురుష్కులకును సుబంధములేదని వాదించుట విచిత్రము. పరదేశాక్రమణమును, ప్రదేశవాంఛను విడువజాలని కర్జనుప్రభువువంటి ఇంపీరియలిస్టుల చేతులలో, తుర్కీసమస్య బోలు సమస్యలు పరిష్కారము గాంచుట దుస్సరము. కర్జనుప్రభువుగారిని ప్రాతవాసనలు విడువలేదు. స్వాతంత్ర్యభావములను వారు గౌరవించుట దుస్సరము. తుర్కీసమస్యను బ్రిటీషువారి తీరుణమున పరిష్కరింపునిచో, భావి పరిణామము మిగుల క్లిష్టభూయిష్టమగునని తెలుప నవసరములేదు.

వజరిస్తాను దండయాత్ర

వజరిస్తాను దండయాత్రకు 1920-21 సంవత్సరమున 14 కోట్ల 40 లక్షలును, 1921-22 సంవత్సరమున 6 కోట్ల 90 లక్షలకు పైగను ఖర్చుపడెనని, ప్లేటు కాన్సిలు సభలో నైన్యాధ్యక్షుడు దెలిపెను. 1922-23 సంవత్సరములో నెంత ఖర్చు తేలునో జాడవలయును. వజరిస్తానును శాశ్వతముగ నాక్రమించు నుద్దేశము గలదాయని, రజాలిగారడిగిరి. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నారని నైన్యాధిపతి ప్రత్యుత్తర మొసగెను. ఫరిహాద్దలను కాపాడు నిమిత్తము మొదలిడిన దండయాత్ర, తుదకు పరదేశాక్రమణ క్రిందకు మారిన, నాశ్వర్యముండదు. ఇంపీరియలిస్టునకిది అనుగుణముగనుండును. వజరిస్తాను నిలుపుకొనుట కగు వ్యయ మంతయు హిందూదేశము పైననే బడుట సహజము. ఇందువలనమిలిటరీ ఖర్చు ఇంకనువిస్తరించును గాని తగ్గిపోవదు. అట్టితేరి, ఇంచితేపు కమిటీల వలన లాభమేముండును?

ఇంచితేపు సంఘ సూచనలు

ఇంచితేపు కమిటీవారి సూచనలను ముందుగ చర్చించుటకు సామాజ్య శాసనసభకు ప్రభుత్వము వారవకాశమియ్యరయిరి. బడ్జెటు సమయమున వీనిని గూర్చి చర్చజేయ వచ్చునటులే నుపయోగముండదు. బడ్జెటులోపల, ఇంచితేపు కమిటీవారి సలహాలపై ప్రభుత్వమువారు చర్య జరిపెదరు. ప్రభుత్వమువారు రొక కార్యమునకు బూనినపిమ్మట వారి నిశ్చయమును లొంగించుటకు సామాన్యముగ వీలుండదు. బడ్జెటు సమయమున శాసనసభలో జరిగెడి చర్చలవలన వట్టియారాటము దప్ప వేరు లాభముండదు.

స్థానికవార్తలు

కార్యాలయము మార్చబడుట:—లోకలు ఘండు అకాంటు ఎక్జామినరాకర్వలయము కోటనుండి చీరూకుండలి పారి ఇంజనీయరుగు కళాశాల భవనమునకు మార్చబడినది.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:—రావుపాడుకు ఎ. సి. ప్రజాతాత్పరతయ్యరు, బాపిస్టరు యన్. స్వామినాథను, మేజరు జెనరలు కర్ జి. జి. గిష్టర్లుగార్లు విశ్వవిద్యాలయపు సెనెటు సభ్యులుగ రాష్ట్రులకు గారిచే నియోజకవడిది.

జంత హింసానివారణసంఘము:—ఈసంఘము వారి యజమాన్యమున రాయపేట హల్లుగార్లస్థుండు 28-వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు యె. సి. రంగస్వామి అయ్యంగారు మాజీబలందరుసహాయులతో భూతదయా, అనవిషయమున గురించి ఉత్సవించెదరు.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మ సమాజము:—అన్నాపిల్లెట్టి 9-వ తేదీ బుధవారమున సమాజపు ఉపాసనమందిరమున 28-వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు శ్రీలక్ష్మణ జయము శ్రీమతులు లీలావతి, సుబ్బలక్ష్మి అమ్మలు, శ్రీమతి సతీమణిగార్లు ద్వపర్యసించెదరు. శ్రీరతి లర్. రామచంద్రరావు సతీమణిగారు ఆగ్రాసాశిక్షణము వహించెరు. శ్రీలుమాత్రమే ఈసభకు పోవచ్చును.

నిషేధపుట తరువులు:—బర్మన్ నగరమున ఆంగ్ల భాషయందు ప్రకటించుట భారతస్వాతంత్ర్యము అను వార్తాపత్రికయొక్క (1922 సంవత్సరము) డిసెంబరు 15 వ తేదీన ప్రకటించబడిన) మొదటి సంచికయందును 'అద్యాన్యూగార్లు ఇంటర్వ్యూ' ప్రేమల ప్రేమ కరెస్పాండెన్స్ అను పుస్తకములయందును రాజకీయమును పురికొల్పుభాగము అందుటచే నిషేధించబడినదని ఈవారిపు గెటెనండు ప్రకటించబడెను.

చెన్నపురి శాసనసభ:—కానసభ్యులగు కర్ గార్లను ప్రేమరు, యె. జి. రిచ్చియ్యగార్లు పండిత రాజీనామాలు గవర్నరుగారు అంగీకరించిరి. ఎ. వై. జి. కాంబెలగారిని ఇయన్ లాయరుగారిని కానసభ్యులుగ గవర్నరుగారు నియోజించిరి. మద్రాసు ఫోబరు ఆఫ్ కామర్సు నియోజక వర్గపు ప్రతినిధులు కర్ గార్లను ప్రేమరుగారి రాజీనామా అంగీకరింపబడుటచే వీరి స్థానమున మరెయొకసభ్యుని ఎన్నుకొనుటకు ఆ నియోజకవర్గమువారికి మార్చి నెల 20 వ తేదీవరకు గడువు ఇయ్యబడినది.

ఒక నమ్రక ద్రోహపు కేసు

ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టు రెవెన్యూబోర్డు అసైన్మెంటు కాషియరు వి సుందరయ్య యగార కేసు:—విద్యనుండి అమ్మిపెట్టుకై రథము ఆధారములు పుచ్చుకొని మోసము చేసి రని వారిపై నమ్మకప్రవాళి జేరము మోపబడినది. ఎగ్మూరు పోలీసు కోర్టు లో రి. జి. ధాని ప్రధాన మాజస్టీటు యల్. ఎ. క మె డు గారు ఈనెల 28 వ తేదీన ఈ కేసువిచారణ ప్రారంభించిరి. నిందితునిపట్ల న్యాయవాదియగు డాక్టరు స్వామినాథను గారిట్లు వాదించిరి: "నిందితుడువిలువగల నగలను కాపాడుట కెంత మాత్రము అంగీకరించలేదు. ఇతరులవలననగలను అమ్మి పెట్టుటకుమాత్రము అంగీకరించియుండెను. ఈ అంతము ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు చెప్పినమాటలకల్లే నే విశదమగుచున్నది. తాను నగలను వివిధమున నుపయోగించుచున్నది ఏ నగలు ఎవరివద్దకున్నది మున్నగు విషయములందెట్టి దాఖలములేక నగలు ఇచ్చినవారికి చెప్పయనే యుండెను. నిందితుడు నిర్బంధించబడువరకు హుండీలన్నటికి క్రమముగ చెల్లించుచు జేయుండెను. నిందితుని గౌరవమును హానీ నించి ఈ కేసునందు తీర్పుచెప్పవలసిన ఈ కేసు సాక్షులను విచారించుట అవసరమని నాను." అదినమనకు కేసువిచారణ చేయబడెను.

దేశీయ వార్తలు

హానరబులు పానగల్లురాజా రామా రాయణింగారు

రావుబహదరు ఓ. కందసామి నెట్టిగారు
నెట్టిగారు రాజాగారిమీద 25000 రూపాయలకును జన్మసుప్రతిక సంపాదక ప్రకాశకులపై
25000 రూపాయలకును రెండు మానవప్రదానాలను తెచ్చుట
చెన్నపురి హైకోర్టులో దాఖలుచేయబడిన ప్లయింటువివరము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

ఏలూరులో జరిగిన సీక్రెసములు

రాజమండ్రి కాంగ్రెసు పత్రిక

అక్టోబరు 28 వ తేదీన సంపాదకుడు శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి విజ్ఞప్తి

గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఈనెల 28 వ తేదీన తెనాలిలో జరుగును. గుంటూరు మండలమునుండి గయా కాంగ్రెసుకు
ప్రతినిధులుగా వెళ్లినవారందరూ ఆసభకు రావచ్చుతులు

హానరబులు రాజారామారాయణింగారు

రావుబహదరు కందసామి నెట్టిగారు

మానవప్రదానా ప్లయింటునకలు

చెన్నపురి హైకోర్టు

ఆర్డెనరీ జరిజనలు సివిలువావా

వాది: ఓ. కందసామి నెట్టి

ప్రతివాది: రాజారామారాయణింగారు పానగల్లు
ప్లయంటు

వైసి పేర్కొనబడిన వాది యిటుల తెలిపెను.

1. వాది చెన్నపురి క్రైస్తవ కళాశాలలో స్వీయర
తెక్కరు. వాడికి వ్రాయబడిన యుక్తములు మున్నగువాని
అర్జీయను వీధిలో నెం 2 రు గృహమునందున్న వాదికిట్లు
ఎస్. దొరసామయ్యగారు, వి. ల్యాగరాజనగార్లకు పంపరలెను.

2. 1922 అక్టోబరు 1 వ తేదీన తెన్నూరులో మధుర
పిల్లపాఠశాలను ప్రారంభించు సమయమున వాడికి అపమాన
కరముగా ప్రతివాది యుపన్యాసించెను. ఆ ఉపన్యాసము 1922
అక్టోబరు 2 వ తేదీన జన్మింపుట ప్రకటించబడిన గాన
అసందిక యాప్లయంటుతోనూడ దాఖలు చేయబడిన గాన
నాసందికనుగూడ నిష్పక్షంబులో నోక భాగముగానే అంగీకరింప
వలెనని వాది కోరుచున్నాడు.

3. ఆ ఉపన్యాసమును అందులో నుభ్యముగా "మనప్ర
తికర్తలకు కొన్ని సమయములందు వారిచే నియమింపబడిన
కారును మనప్రతికర్తలకు వుండే కారును నా కార్యముల
కును అపార్థములను తెల్పించి చెప్పుచుండుట దురదృష్టము.
రాజ కీయముల గురించి రాటుములలో - ఆ పోరా
టుములను నీతికి బద్ధులై సాగింపవలెను - అట్టి ఆ పార్థ
కలములు మిక్కిలి తరుచుగా జరుగుచుండును. ఇట్టి
కునే చిదంబరములో మనప్రతికర్తలనుగూర్చి అత్యంత నీచరము
లగు నిందలు మోపబడినను. ఆ సమయమున చిదంబరమున ఆప
నాదార్శకముగభావ వాడబడినను దానిటుల వదలివెట్టుదు.
మిత్రులవలె నటించువారును కటకధార్మికులును వారియ్యధన
మున కాసింపు గూఢకారులును చేయు నీచ
ప్రవర్తనముల పట్ల భావరూపలయి యుండవలె నని
నేను మికికివరకే యుపదేశించి యుంటిని. మీరు వారిపట్ల
సత్ప్రవర్తనగా నుండవలెను. వారు మీకు దుశ్చిహనలను చేసి
మీకు గుర్భాసలు కలిగించుటకు ప్రయత్నించెదరు. మీదగ్గి
గావెననే యుంచుకొనుడు. స్వార్థపరులు గాని
యను శత్రువులు. వారిని నాయకులుగా

ని ప్రతికర్తల వాక్యములను వాది నుద్దేశించి
వాది నుద్దేశించి ప్రతివాది కలి

ట్లు చదివినవారికందరికిని గూడ (రాష్ట్రమైక) వాది (రాష్ట్ర
నేతరసంఘమున) సభ్యుడని నటించుచున్న అతడు (రాష్ట్ర
నేతర) ద్వయమునకు రాజకీయముగా విద్వేషులైనవారివలన భవ
మును గ్రహించి పనిచేయు గూఢచారియే అతడు కపటి, నీతి
దూకుడు. అతడు స్వార్థపరుడు. భవముకొరకే పని చేయు
వాడు. అతనికి సత్సమర్థుల మేమియును లేను. ప్రజలకి సహ
వాసమును త్యజింపవలెను" అని ప్రతివాది వాది నుద్దేశించి పలు
కుటయే ఆవాక్యములభావ మని స్పష్టముగ చున్నది ఆసభలో
ప్రతివాది ఆవాక్యములను పలుకుచుండ వినివారును ఆవాక్యము
అన్ని వార్తాపత్రికలలోను ప్రకటించబడినందున పత్రికలలో
ఆవాక్యమును చదివిన వారందరూ గూడ ఆవాక్యముల భావ
మదియే యని గ్రహించిరి.

4. 1922 సెప్టెంబరు 23 వ తేదీ ప్రాంతమున చిదంబర
ములో జరిగిన ప్రథమ ఆదిద్రవిడమహాసభకు వాది అధ్యక్షత
వహించి యుపన్యాసించెను. ఆ యుపన్యాసమునందలి కొన్ని
భాగములు పత్రికలలో ప్రకటించబడిన. గాన ప్రతివాది చిదం
బరమునందు లని తెలుపుటలో వాది ఉపన్యాసము నుద్దే
సించియే పలికెను. (రాష్ట్రనేతర) ద్వయము మొదట ప్రజాధి
కార్యుత మగు నుద్వయముగా ప్రారంభమై ఆదిద్రవిడుల
సహాయముతోనే జరుపబడినను యిప్పుడది యిప్పటి నాయకుల
యాభిమాన్యములంద అల్పజాతికారి సంఘము వలనమించు
చున్నది. పులియనూరులో అల్లకలలో (రాష్ట్రనేతర) ద్వయము
వాయకులు ఆదిద్రవిడుల నాయకుల విరోధులకు జాతిహింస
పుల పక్షముననే చేరిరి. ఆ సిద్ధింటు లే బరు క మీ
దనవపడవని ఎత్తివేయుచుండువలన ఆదిద్రవిడుల కందరికిని
గూడ నష్టములు కలిగించి (రాష్ట్రనేతర) ద్వయము జాతి
హింసచేయుటకు మిగిలినవారును గాఢాసమును ముగింత బల
వరచిగాన ఆదిద్రవిడులు ప్రత్యేకసంఘముగా నేర్పడి స్వతం
త్రకత్తితో పనిచేయువలెనని వాది చిదంబరంధలో నుపన్యా
సించెను. ఆ పునవ్యాసమునకలు గూడ సిద్ధింటు
టులో దాఖలు చేయబడినను. వానిని
గూడ ప్లయంటులోని భాగముగానే అంగీకరింపవలెనని వాది
కోరుచున్నాడు.

5. ప్రతివాది ఉపన్యాసమున పేర్కొనబడిన విద్వేషము
రాజనీతియు గానానులే. ప్రతివాది (రాష్ట్రనేతర) ద్వయ
మునకు ప్రభుభుడగు ప్రతినిధి. 6. (రాష్ట్రనేతర) ద్వయమునకు
విద్వేషులగువారిచేతనే వాది నియమింపబడినవారివలన భవమును
యిక్కడను వారికి గూఢచారియై యున్నాడనియే ప్రతివాది
వాది నుద్దేశించియే నడిచెను.

6. వాది కాశాపించబడిన దురాలోని లన్నియును
అసత్యములు ద్వేషపూరితములు. వాది కక్ష్యంతాకమానకరములు.
ప్రజల కందరికిని నుభ్యముగా (రాష్ట్రనేతర) ద్వయ కందరికిని
(వాది మొదటినుండియు (రాష్ట్రనేతర) ద్వయ విమయమున పట్టుద
తో పనిచేయుచుండిన) వాది ఆకమ ప్రవర్తనను భావము
కలిగించి వాది నకత్తి సాంబుచేయుటయే ఆవాక్యముల ఫలితమై
యున్నది.

7. ప్రతివాది యుపన్యాసమును : స్త్రీలు, పిండూ,
న్యాయుండియా, మున్నగు వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడినను
ఆపత్రికలకు పంపెను లేదా యితరులద్వారా పంపించెను. ప్రతి
వాదికోరిక ప్రకార మతని యుపన్యాసము ఆపత్రికలన్నిటిలోను
ప్రకటింపబడినను. ఆ పత్రికలకు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందును
హిందూదేశమునందును విదేశములలోను గూడ చాల హెచ్చగు
ప్రచారము గాదు

8. వాది మొక్క సద్వర్తనమునుగూర్చియు నట్టి రినిగూ
ర్చియు యితరులకు దురభిప్రాయమును కలుగజేయుటకే అసత్య
ముగాను ద్వేషముతోను ప్రతివాది ఆవాక్యములను పలికెను.
వానిని ప్రకటించుటకుగూడ ననుమతించెను. ఆ ఉపన్యాసము
నిచ్చుటకునను దానిని ప్రకటించుటకునను ప్రజల దృష్టిలోను
నుభ్యముగా (రాష్ట్రనేతర) ద్వయము వాదికి రిక్తిభంగము కలి
గించి దీవలన వాదికి చాల మనఃకేళము కలిగినది. ప్రజలవలన
వాదికి చాల అపవాదము, పరాభవము, నిరసన ముగూడ కలిగినది.

9. గత 80 ఏడ్లనుండియు వాది చెన్నపురి క్రైస్తవ
కళాశాలలో తెచ్చుకొని గాన గత 8 ఏడ్లనుండి నీనియరుతెచ్చ
యగును పనిచేయుచున్నాడు. 1892 మొదలు చెన్నపురిరా
ష్ట్రమున జరుగుచున్న ప్రజాహితసాఫికోద్యమము లన్నిటి
లోను గాల ప్రాముఖ్యతతో పనిచేయుచున్నాడు. ఈ రాష్ట్ర
మున (రాష్ట్రనేతర) ద్వయమును ప్రారంభించుటలో
వాది ఇతరనాయకులతో కలిసి ప్రాముఖ్యమును వహించి
కక్షతో పనిచేసెను. వాది ప్రజాహిత
మెచ్చుకొని దొరకనమువారుగూడ వాదికి
దయ నిచ్చిరి.

ప్రతివాది మొదటవలెనని వాది ప్రజల తెలిపెను
గాని ప్రతివాది సద్వర్తనవారమును కలిగింపజే

1922 అక్టోబరు 1-వ తేదీన ఈ మానవప్రదానము నుప
న్యాసమును వాది యిచ్చెనుగాన ఆ తేదీనే వ్యాజ్యకారణము
కలిగినది.

సద్వర్తనవారము 25,000 రూపాయ లని వాది
అంచనావేసెను.

గాన సదరు 25000 రూపాయలను ఖర్చులతోర్రువాడి
యుక్తమని తోచే యితరవర్తనములను ప్రతివాది వాదికి ఇచ్చు
కొనునట్లు దీక్షి చేయింపబడుటకు వాది ప్రార్థింపున్నాడు.
జన్మింపుట కా సంపాదక ప్రకాశకులపైనికొక దావా

ఈ రెండవ దావా ప్లయంటులో వైస్యయింటు నందలి
7-8 పేజీలకు బదులుగా నీదికవవాక్యములు గలవు.

అనాడే అపభాషలలోనే ప్రతివాది సదరు ఉపన్యా
సము నిచ్చినవెంటనే హానరబులు ఏ. ఓ. పాత్రోలేటి మరయుక
యుపన్యాసమున గను. "నానాయకుడు (చిప్రు) పానగల్లు రా
జారాయునుడివిన ప్రతిద్రవిడును నేనుబలపరచెదను" అని అత
డు నడిచెనని జన్మింపుట ప్రకటించి అసందికలో ప్రకటించబడినను.

పానగల్లురాజాగారికైనై రాజా పి. రామారాయణం
గారిసంగి యుపన్యాసమును అక్టోబరు 2 వ తేదీన సంపా
దక ప్రకాశకులగు 1,2 ప్రతివాదులు వాదికి అపభాషాత్రిలింప
వలెనను దుకుద్దేశముతో ఆ ఉపన్యాసమును హెచ్చుచుండి చదు
దువుటకు గాను జన్మింపుట ప్రకటించిరి. హా. పి. పా
త్రో ఉపన్యాస సంప్రదానముగూడ వాడు ప్రకటించిరి. వారా
తని ఉపన్యాసమునంతను ప్రకటించుకుండ ప్రైవేట్ లాలోని

వాక్యములను మాత్రమే ప్రకటించిరి. వాదికి ఇంగును అపభాషా
త్రిలిగించి వాదివైస్య ప్రజలకుగల గొప్పభావమును పూర్తిగా
పోగొట్టుటకే వాని ప్రత్యేకముగా ఆవాక్యమును మాత్రము ప్రక
టించిరి. వాదినుద్దేశించి వాడు ప్రాసిక్యమును వాదికి అవి అన్యాయం
చునని యితరులవలన గ్రహించబడినట్టియు ఆవాక్యములు అగత్య
ములు ద్వేషపూరితములు. ప్రతివాదు ఆవాక్యములను ప్రకటిం
చటకున వాదికి రిక్తి భంగము కలిగినది. ప్రజల కతనివై గల
గౌరవము తగ్గినది.

అట్టి మానవప్రదానములకు వ్యాజ్యములు పత్రికలో ప్రక
టించుట అనుచితమని వాది అదేవిధంగా అక్టోబరు 4 వ తేదీ
సంచికలో ప్రతివాదు రిద్దరును ప్రధానవ్యాసమునుగూడ
ప్రకటించిరి. రాజా యొంగిన మానవప్రదానము గు
ను పన్యాసమును తాముగూడ వామో
దించినట్లే ప్రతివాదు ఆవాక్యమును స్పష్టపరచిరి. ఆ ప్రధాన
వ్యాసమున కలుగూడ సిద్ధింటులో దాఖలు చేయబడినను.

ప్రతివాదులవలన నడుచుచున్న అపభాషా యోగి
మున (రాష్ట్రనేతర) ద్వయము ప్రధానమగు పత్రికయై యున్నది.
ఆపత్రికకు యుండియాలో యితర రాష్ట్రములలోను యుంగాం
దులను గూడ ప్రచారము కలదు.

పంజాబుజాతీయ విద్యాసంఘము

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

పంజాబుజాతీయ విద్యాసంఘమును జాతీయ విశ్వవిద్యాల
యముగా మార్పుచేట సంజాబురాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘము
వారు నిశ్చయించిరి.

శ్రీయుత మద్దూరి అన్న పూర్ణయ్యగారు

ఆంధ్రసాహిత్యం కొనసాగించిన విజ్ఞప్తి

సాహిత్యాలా!

రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్రయనవజన కృత్యాభివృద్ధి
సాధన దివసమునందీయు నేను దానికి కార్యదర్శిగా నుండి
గాంధీమహాత్మునిచే నుపదేశింపబడిన సహాయనిరాకరణ మూత్ర
ముల నుద్బోధించు కరపత్రముల బ్రచురించుచుండుట మీకు
విదితమేకదా! పోయినవత్సరము ముచ్చెలలో జిల్లామేజిస్ట్రేటు
గారకు ప్రేస్ దొరవారియెదుటకు కృత్యాభివృద్ధి, సహాయ
నిరాకరణము కరపత్రముల ప్రచురించుచుండుట పలుకబడుటయు
దాని ప్రకటనకై తుమార్పణ మిచ్చున నేను నిరాకరించుటయు
నంద రెండింటికీ నోటీసు అందినందుననే అంతరంగము నున్న
యందున్న మానవ మేల్కొంది ద్వితీయ కృత్యాభివృద్ధి
పనిసేయ మొదలైనది. ప్రభుత్వపు నిర్మాతలచర్యలు ప్రబలముగా
నున్న సమయమున, ముద్రణ యంత్రాధికారు
లందరును మా పత్రముల ప్రచురింప వేరచుచు
న్నప్పుడు, వాచకలందరినీ పట్టి కాగాగారముల ప్రోయ
తరని మేముగ వాంఛితిమి వెలువరింప సాహసించిదాని చాత
పత్రముగా నాంధ్రలోకమున కిచ్చితిమి ఆంధ్రయనవజన కృత్యాభి
వృద్ధి నొకకటం నామమున్న జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు దీనిని
పుట్టుకలోనే త్రుంతురని మునిముఠం భావించి కానిమా
పుత్రిక ఆదనెలలు చాతపత్రముగా నున్న పిచ్చుట
అయ్యది మాకెప్పుడగునట్లు ఆంధ్రుల సానుభూతిని పంపా
డించి అమృతవ్రత రాజొచ్చినది మాపురమందు దాని నచ్చొత్తి
వ్యయము సాహసించవలసిన బందరులో ముద్రితముగనున్నది.
మాడునెల లెట్లు నిరాధునికముగా మాకాంగ్ల సంచరించిన
తరువాత ప్రేస్ దొరవారు మాపుత్రికయందు సంపూర్ణ కటా
క్షముచే ముసభను భ్యక్తముగా నొనర్చిరి.

మాపుత్రిక చాతపత్రముగా నున్నప్పుడు ఆంధ్రపుత్రికాధిపతు
లకు శ్రీయుత నాగేశ్వరరావుగారు ఏదీయవలయును విరాళ
మొసంగిరి. రాజమహేంద్రవరము, కివాడ, పెద్దాపురము, వాస్త
వ్యులును గోదావరిజిల్లా వారందరూ ఆంధ్రరాష్ట్రమునందీయుత.
జిల్లాపాఠశాలకు విరాళముల నొసగి మాకు సాయమునొస
ర్చిరి. ఇప్పుడు, నేను 124 ఏకైక నుండినట్లుకొనబడితిగాన,
విరాళములనొసగి మాపుత్రికాపాఠశాలమునందీయుత ప్రయత్నం
ను సంస్కరించుచుండవలయుననియుచున్నాను. ఇతరరాష్ట్రము
లలోనను వరదేశములందును పుండి మాపుత్రికకు చందాదాతల
గానున్న ఆంధ్రులకు నాప్రణామములు. ఈసమయమున భాం
దాయి, కలకత్తా, రంగూను, మెసటోమియా మొదలగు ప్రదేశ
ములందలి యాంధ్రులు మా పుత్రికను తెప్పించుచున్నారని
యాంధ్రలోకమునకు వెల్లుటకు మిగుల సంతసించుచున్నాడను.
కొలదికాలముననే ముద్రణ యంత్ర మొకటి
స్థాపించుకొనుటకు ప్రయత్నములు జేయుచున్నాము. అధికార
నిర్మాతలకర్తవ్యములలోనగుచున్న మాపుత్రికకు సర్వవిధముల సహాయ
మొనర్చుటకై ఆంధ్రసాహిత్యం వేడుచున్నాను. గ్రామ
ములందు మాపుత్రికై యెదురుచూచుచు సమయములో నుడు
టదీని తెలుపుచున్న మాచందాదాతల సభిందించుచున్నాను.
ఆంధ్రదేశమందలి ప్రతిపల్లెటూరనకు ఒకపుత్రిక వైసు తెప్పించు
కొని, యందలి "కాంగ్రెస్" యుద్దేశముల తిలకించి యాచరణ
లోనుంచుకొని కృత్యాభివృద్ధి సాధనిర్యాణమునూ దెక్కుకగా,
పాల్గొందురు గాక! యింతే గ్రామవాస్తవ్యుల నందరినీ నేను
ప్రార్థించుచున్నాను. — అన్నపూర్ణయ్య.

రాజమండ్రి కాంగ్రెసుపత్రిక

ద్రోణరాజు చిన్న కామేశ్వరరావుగారు
సంపాదకత్వము వహించుట

కాంగ్రెసు పత్రికాసంపాదకలకు శ్రీయుత మద్దూరి
అన్నపూర్ణయ్యగారిని ఆర్జునదేవి. ఇప్పటివరకు ఈపుత్రిక మేనే
జరుగానున్న శ్రీయుత ద్రోణరాజు చిన్న కామేశ్వరరావుగారి
కముందు సంపాదకులుగా నుండురు. పత్రిక నింటికముగా
ఎప్పటికీ తెలుగుదమందును.

గుంటూరు నుండల కాంగ్రెసు సంఘసభ

తెనాలిలో యీనెల 28 వ తేదీని జరుగుచు

గుంటూరు నుండల కాంగ్రెసు సంఘసభ యీనెల 28 వ
తేదీని తెనాలిలో జరుగును గుంటూరు నుండలనుండి గయా
కాంగ్రెసు మహాసభకు ప్రతినిధులుగా (డెలిగేట్సు) వెళ్లిన
వారందరును గూడ నాసభకు లిచ్చేను ప్రార్థించుని కార్యదర్శి
నేను తలచిచాడనంపెను.

లాహూరు వందేమాతరంపత్రిక

మరియొక మానవత్వపుదావా

హిందూ డిప్టీకమిషనరు చాల క్రూరుడు శోపన్య
భావుడు అతడు దుర్మగమానన కలంటివల నరెన్నచేయించి
అశాస్త్రముగా శిక్ష వేయుచున్నాడు అని 1922 లో వందే
మాతరం పత్రికలో ప్రకటించబడినది. అదియంతయును అసత్య
మని యిప్పుడు డిప్టీకమిషనరు అగిల్వీగారా పుత్రికకై 15000కి
మానవత్వమునకు నావా తెచ్చెను. లాహూరులో విచారణ జరుగు
చున్నది.

శ్రీ సీతారామ వికమత్వతా సంఘము

తుమ్మపూడి, దుగ్గిరాలపాస్టు-గుంటూరుజిల్లా

సూర్యదేవర సండేవరాయణింగారు అధ్యక్షుడు
వికమత్వమును కలిగించుట, ప్రతిగ్రామమున శ్రీరామ
భజన సంఘముల నేర్పించుట, యావనలను నెరవేర్చుటకు
ప్రచారమునుపంపుట, అందులకు కలయు గ్రంథ
ములను ప్రచురించుట, కళాసంరక్షణ, శిశు
పోషణ, బాలశిక్షణాదు లావర్యుట, పరోపకారము, వీరలకు
పనులు వెల్పుట, వారినిసహాయము చేయుట, మున్నగు సర్వార్థ
ముల నొనరించుటకు గాను యీసంఘమును శ్రీరామదేవర
కుటుంబ సంబంధులగు సూర్యదేవరసండేవరాయణింగారు శ్రీ
సీతారామ వికమత్వతాసంఘమున ప్రేరణలూరు జిల్లా దుగ్గి
రాలపాస్టు తుమ్మపూడిలో నేర్పరచిరి. సంఘ ప్రచురణ పుత్రి
కాదులు శోయ వారు కార్యదర్శికి రెండు అణాల స్థాంతులను
పంపనలెను.

ముక్తిమార్గసాధన మంచాంగము

ఈసంఘమువారు వైశేవతోనోక కాలందరును ప్రక
టించిరి. ఈకాలందరును మామూలు కాలందరులకును చాలవ్య
త్యాసమున్నది ఈకాలందరు నిర్వహణను అనుకూలమున చెంత
నుంచుకొని చూచుచుండ దగినది. భక్తికిని నీతికిని భగవన్నామ
సమర్పణకు ప్రోత్సాహకరము. చూచుటకు చాలసాంపుగానున్న
ది. ఈసంఘముచే సభ్యులుగా చేరినవారికి యీవంచాంగము
ఉచితముగా నీయబడును.

ఇతరులు రెండవల విశ్వలన పంపినవో వారావంచాం
గమును (క్యాలందరు) పంపెదరు. ఇదివరకు ఏయే గ్రామములలో
శ్రీరామభజన సంఘములున్నవో ఆ గ్రామములవారు సంఘకార్య
దర్శికి (వాసినవో) వార్షిక అమృతదర్శాన్ని నమూనాలను పంపె
దరు. చందా నేమియు నిత్యసక్రరలేదు. కలయువారువై
చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు నర్తరణ మందిరము

ఒక ఆశ్చర్యకరసభ

కీ. శే. జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు గారి కర్మణ చిహ్నముగ
నోక కరణమందిరమును తిరుచిక్కేడి వీరరాఘవమొదలి వీధి
యందు నిర్మించుటకు తీర్మానింపబడినది. మందిరమును నిర్మించు
టకు కావలసిన ధనమును ప్రభుత్వమువారు కార్యచేయ వారి
ద్వారాలందు అక్విజిషను అట్ల ననుసరించి స్వాధీనపరచుటకు
అంగీకరించిరి. ఈవిర్మాణము ఖండించుటకై తిరుచిక్కేడియం
దలి ద్రివిడియను అసోసియేషను భవనమున నిన్న సాయంత్రం
మొకసభ జరిగెను. సభకు వచ్చినవారిసంఖ్య కృత్యముగ నుండె
ను. హైకోర్టుకీయ యస్. వి. రంగరామానుజమొదలిగారు అధ్య
క్షత వహించిరి.

కార్యచేయ వారిట్టి విషయములం దవసరముగా శో
క్యము కలుగజేసికొనుట యుక్తముగ లేదనియు, ఎకో కొండ
రను కృత్రిమమటకై ఇంత మొత్తమును వ్యయపరచుట న్యాయము
కాదనియు తిరుచిక్కేడియం దిపుడున్న పతనమం
దిరముల నుయోగించువారే తేకుండ కొత్త మరియొక పతన
మందిరమును నిర్మించుట అవసరమనియు ఆ భూమిని కార్యచే
యవారు స్వాధీనపరచుకొనిన ఆప్రదేశమునందు నిలసింపుచున్న
వారికి ఇచ్చుండి కలగుననియు అభ్యర్థనలు చెప్పిరి. ఈవై ఉద్దేశ
ములను తెలుపుచు కార్యచేయ వారి రీతిమున్న నామకు గడ్డక
నూడదని శోయచు ఒకతీర్మానము ఏకగ్రీవముగ అమోదింపబడినది.

ఏమగదంత మొకటి 12 అడుగుల పొడవుగలది కంటు
లో 10 అడుగుల లోతున భూమిలో పనివాండు త్రవ్వించు
డగ దొరికినది.

పోర్టు సెంటుజార్జిగేజెటు

జనవరి 23 మంగళవారము

కల్లికు డిపార్టుమెంటు

రావు సాహెబు ఎ. హనుమంతరావు గారు చీఫ్ కెల్లి
టరియెటు నందు అసిస్టెంటు కెల్లిటరిగ కనిచేయుటకు నియ
మింప బడిరి.

జి. డబ్ల్యు హ్యూజెనుగారు గోదావరిజిల్లా కేవలము
జడ్జిగను యల్. హెచ్. ఇన్నుడుట్ గారు ఏజన్సీడివిజను
జిల్లాకేవలము జడ్జిగను నియమింపబడిరి.

అధిక కాళి

వి. శివశంకరరావుగారు లోకలం ఘండు ఆకాంటుడి
పూట్టి ఎక్సామినరుగను, ఎ. వి. రాజగోపాలాచారిగారు అసి
స్టెంటు ఎక్సామినరుగను నియమింపబడిరి.

మాజిస్ట్రేటు అధికారములు

తెనాలివాస్తవ్యులగు రా. బి. సి. వి. సుబ్రహ్మణ్యకా
స్త్రిగారికి మొదటి తరగతి మాజిస్ట్రేటు అధికారమివ్వబడినది.
చంద్రగిరితాలూకా పాకాలయందలి సబ్ రిజిస్ట్రేరు అగు
బి. పుకమోత్తమగారికి జననరుణముల రిజిస్ట్రేరును చట్టము
నకు సంబంధించిన కేసులను విచారించుటకు అధికారమివ్వబడి
నది.

చిత్తూరు కేవలము జడ్జి రాజబి. టి. వి. నారాయణ నాయర
గారిని, గుంటూరు కేవలము జడ్జి రా. బి. సి. వి. విశ్వనాథ కా
స్త్రిగారిని ఇంగ్లీషు సాక్షుల సాక్ష్యములను క్యయముగ (కా
సి) నాటుట అధికార మివ్వబడినది.

గంటామజిల్లా చికాకోలు వ్యాప్తవ్యులగు రా. సా,
యస్. అదికారాయణరావునాయడు గారికి రెండవ తరగతి
మాజిస్ట్రేటు అధికార మివ్వబడినది.

గంటాంజిల్లా సబ్ డివిజనులు మాజిస్ట్రేటును డబ్ల్యు
యం. యాల్పుగారికి రెండు మాడు తరగతుల మాజిస్ట్రేటు
ల కేటలవై తేటడు ఆఫీసర్లనువిచారించు అధికారమివ్వబడినది.

సానిక స్వపరిపాలనకాళి

జనాలు అబ్దుల్ గఫూరు సాహెబు, కనకలల్లి జగన్నా
థం, పుత్తిమలసూర్యంగార్య గుంటూరు మునిసిపలు సంఘస
భ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

కొచ్చర్కోట లక్ష్మణరావు పంతులు రావుసాహెబు
శ్రీపతి సీతారామరావుపంతులు గార్లు విశాఖపట్నంమునిసిపలు
సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

వైద్య కాళి

మేజరుయస్. యం. హెవులర్తగారి నెలపు ముగియగనే
ఏను చెప్పిపురిజనరణ హాస్పటలునందు కనిచేయుచురు.

నివిలు అసిస్టెంటు సర్జను యం. సుబ్బారావుగారు చెన్న
పురి మెడికలు కాలేజిలో ఫిజియాలజీ ప్రొఫెసరునకు రెండవ
అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

నివిలు అసిస్టెంటు సర్జనులు బాలకృష్ణ పిళ్లెగారు రా
యపేట వైద్యకాలకు మార్చబడిరి.

ఇతర ప్రకటనలు

సాల్సు ఇన్సుపెక్టరు పి. కె. కృష్ణయ్యరును అదికారు
పట్నం కర్మిలునకును, టి. రాజగోపాలయ్యంగారు మర్లసర్పి
లునకు మార్చబడిరి.

ఓ. హెచ్. సి. వెబ్బు హెబుగారు గంటాంజిల్లా
సాకెన్టు అఫీసరుగ నియమింప బడిరి.

నిడమరీ వరసింహంపంతులుగారు జిల్లామినిస్ట్రగ నియ
మింప బడిరి.

కాకినాడ నవార్జినేటు కోర్టు

స్కాలుకాజు 568/21

వాదులు:— పిచ్చిక వీరేశలింగం కయిరా కాకినాడ
ప్రతివాదులు:— 1 పేతురు తుసాహెబు సెం 97 ర
మొగిస్త్రేటు రంగూను.

2 నైజల్లి సాహెబు పితాపురం

వాదుల ఆక్కంటునుబట్టి ప్రతివాదుల వయస్సు
208-7-6 కు తెచ్చిన యీ దావాలో 1 వ ప్రతివాది సమ
నలు కర్మిలకు కనపడక అయలు జరగనందున 5-2-1923 సం||
రం తేదీని కోర్టువారు వాయిదావేసినందున ఆవాటికి 1 వ ప్రతి
వాది సదరు కోర్టువారి యెదుటకు హాజరుకానియెడల యగ
స్పార్టీ చేసి విచారణజరపబడును.

కాకినాడ } భాగవతుల కృష్ణకాస్త్రి పీడరు.
22-12-22 }

యూరోపు క్షీణదశ

పునర్నిర్మాణకార్యక్రమము

సీత్యరు నిట్టి

అన్యతాకాకమునా, ఓడిపోయిన జాతుల వ్యవహారములలో జోక్యమునున్నానుట, పనికిరానియు ప్రతిజాతియు స్వాతంత్ర్యమును మరల స్థాపించు జేసికొననియవలె ననియు బ్రిటిషువారి జుట్టిప్రాయము యూరోపు వ్యవహారములలో ఆమెకా జోక్యము పుచ్చుకొనవలసియున్న ఆవిధానమునే యంగీకరింపవలసి వచ్చును. యూరోపునందు కాంతి నెలకొనుటకై తన కిరణజేతము లీయవలసిన సామ్యము నవ్వపరిచారములను వదలుకొనుటకు ఇంగ్లాండు ఇదివరకే సిద్ధముగ నున్నది. మిత్రమండలి లోని జేతములు తనవదాధింపకున్న తన కిరణజేతము లీయవలసిన సామ్యము వదలుకొనుటకు ఇబ్బలేము అంగీకరించును. ఇక నుండునది ప్రాంతు జేతము. ఆమెకా ఇంగ్లాండు జేతములకు ప్రాంతు నుమారు 85,000 బంగారు ప్రాంతలవలకు బాకీపడియున్నది. జర్మనీపైనున్న మిషనరీ ఎక్సప్రీజును చేరునది ప్రాంతు ఆకలినున్నదా? ప్రాంతులు ప్రాంతములను ప్రజేతమును ఆక్రమించుకొనుటయు, ప్రాంతి యాధిపుత్యమును ఇంగ్లాండు ఆమెకా జేతములు వదలుకొనవలెననియు నూచనప్రాయము, అపాయకరము. ఇట్టియశాగరక, యశ్రమ, చర్యలకు ఆమెకా ఏవగింపకమాదు.

ఇంగ్లాండు దేశము

చరిత్రకారుడు ఇంగ్లాండునుమాత్ర మెక్సప్రీజునను కుతించును. జర్మనీజేతము బ్రిటిషుమును విక్రంపముజేసి ప్రాంతువై కండువెలిచినదా జేతుముందాడ ఇంగ్లాండు వెంటనే యుద్ధముఁగఁగించెను. యుద్ధవ్యవహారములం దారి తేలినకా చలయ మధ్యయురాపు జర్మనీచే జయింపబడెను వచ్చునది చెప్పయిదిరి అట్టిసమయమున తానకేకప్రములపాలై నాదికావ్యాపారమున కడ్డులిగింది అపాకముతప్పు నట్లుచేసినది ఇంగ్లాండుజేతము. జాలకాలము మిత్రమండలిపక్షపుజేతము యుద్ధము చేయుటకు కత్తితేనపుడు వానికి సాధనసానుగి నొసగి ఎక్స్ప్రెస్ కృషిసల్పినది యింగ్లాండుదేశము. అన్నిటికన్నను, యుద్ధము ముగిసిన తరువాత యూరోపుకాంతికోమకును పునర్నిర్మాణము కొనకును వికాసభావముతో ప్రవర్తించుమండినందులకు ఇంగ్లాండును కొనియాడవలెను.

ఆగ్లో-కాక్సును జాతిలో జేసిన ఆమెకా ప్రపంచము నందు తన ప్రతిష్ఠను గాపాడుకొనవలెనన్న బ్రిటిషువారి యభిప్రాయమునే యంగీకరింప వలసినదైయు. యూరోపు పునర్నిర్మాణములోను ఇంగ్లాండు ఆమెకా జేతములకు సంపూర్ణ సహకారముండవలెను. లేదన్న విశాసము కలుగును. క్రొత్త యుద్ధములు బయలుదేరును. యూరోపు స్థితినిచమై నాగరక ప్రపంచమున పేరుప్రతిష్ఠ లేకయుండవలసినదైయు.

అప్పులను నవ్వములను గలపొందినవారిని, ఓడినవారిని తోసికొని నెరుగుచే నాక్రమించవలెనప్రజేతములను వదలి పెట్టి జర్మను నీయున్నును ఓడిపోయినజేతములను వదలిపెట్టిన నులభముగ క్లిష్ట స్థితి తప్పిపోవును ఇంగ్లాండులోనే సామ్యపడి చేసినచో కాంతిని కుదుర్చుటకు ఆమెకాకు అవకాశములనే కనుటగలవు గలపొందుట కన్న, క్లిష్ట కార్యమునకు సాధించుటకే కాగరక ప్రపంచము ముందుముందు స్తుతింపగలదు.

యుద్ధమునకు జగరణమున కారణములను తప్పించినచో పరపతి గౌరవము అన్యోన్య విశ్వాసముగలగును. పదార్థముల యుత్పత్తియు బాగుగనుండును.

అప్పులను వదలుకొనుటకు ఒకే యాజ్ఞేకమును జూపవచ్చును. జర్మనీ కిందువలన ప్రత్యేకలాభము చేకూడవలెనెలకురు కాని జర్మనీ ప్రస్తుతము ఆధోగతియుండు బడిపోయి యున్నది. మరల తలెత్తుకొనకుట కింకను ఎంతోకాల ము కట్టును. అవిభముగ గాక జర్మనీకి అవకాశముల నొసగినచోతల తనయంతటకానే ప్రాచీనజేతములను చక్కపెట్టుటకు పూనుకొనును. పూనుకొనునట్లుచేయవచ్చును యుద్ధమునందు ఎక్స్ప్రెస్వము బొందిన ఇటలీజేతమునకును జర్మనీ కొంతజూగునుబంప నంగీకరింపవచ్చును. దండెట్లొడిచి ప్రాంతి కరకాకా బెత్తియునకన్న ఎక్స్ప్రెస్వము బొందెను. ఆపని కాలకు నవ్వము కట్టిచ్చెదనని జర్మనీజేతము వలమారు బడెంబడెను.

దుష్టసమూహము

ఇక సమస్త ముష్టసమూహమునకు సంబంధించినది. ప్రాంతు, ఇటలీ చెల్లింపబాలని అప్పులను, క్లిష్టము చెల్లింపునది ఆమెకా, ఇంగ్లాండు జేతములు కొరుమున్నవి. నవ్వపరిచార సంఘమువారి యవకరిక నిర్ణయములవలన ఇంగ్లాండు, ప్రాంతు ఇటలీ జేతములకులసి జర్మనీని యర్పరమగు మొత్తముల చెల్లింపునది యొత్తిడి కలగచేయుచున్నది. ఎంతపయత్నము జేసినను జర్మనీజేత మామొత్తములను చెల్లించుటెలులు? ఈలోపుగ మధ్య యూరోపు కూలిపోవుచున్నది. యూరోపులోని జేతములు

దారిద్ర్యమును నిలచుమై పోవుచున్నవి. ద్వేషము ప్రబలుచున్నది. ప్రాత తర్జనము మరల పొడనాపుచున్నది. కలహములు మొదలగుచున్నవి

గొప్పకార్యములను సాధములను నిర్ణయించుట కిది తగిన సమయము గాదు. జర్మనీ కర్తవ్యసరముగ సహాయము చేయుటయుక్తము. జర్మనీ సంపూర్ణముగ విధిలమయ్యెనా యూరోపు ఖండమునకంతకును దారిద్ర్యము పట్టినట్లే. పునర్నిర్మాణమునకు సాధనములను చేర్చుటకు ఆమెకాకాదే తగియుండును. ఇంగ్లాండు మాత్రమే ఏకనిత్రవను బూనుకొనినచో ప్రాంతు నంద నూలుభావముపెచ్చును. అట్టిసందర్భములు కాంతిసంరక్షణకు ప్రతిపాటుమునండును. ఇప్పుటికే వికల్పము కలదు. వికల్పము సంపూర్ణగాకముండే పునర్నిర్మాణసాధనలకు బూనుకొనుటయుక్తము.

అప్పులను తోసికొని అన్యతాకాకమునానీ నవ్వపరిచారములను మానుకొనిన, ప్రపంచస్థితికి తగియుండును.

సంధిపత్రములు

నవ్వపరిచారముల నిర్ణయము వలమారు మాటకు తటస్థించుచున్నది. సంధిపత్రము లెంత యనుచితములైనచో, దీనినిబట్టి యే కనుగొనవచ్చును. ప్రస్తుత తర్జనపరిపాలనము పోయి స్వాతంత్ర్యజేతములు స్వేచ్ఛ గలిగి మెలంగ గలంతకుట సాయము తొలగించుట, దాంజీనకొరదాకునక వెగిషియాను పోలెండుకన్న, పోలొనాను... లుడవిజేయుట, వాంగరీని బాధలుపెట్టుట, అట్టియా కష్టములు, అట్లే నిలిచి యుండును.

ప్రస్తుతమున్నట్టిజాతీయమితికి గౌరవముగాని ప్రతిష్ఠగాని లేవు. ప్రస్తుతపు సంధి పత్రములవలన సంతయు కుదురకలెన్న తగినది. ఆమెకా ఆసమితిలో చేరి ఓడిపోయినజాతులను గూడ చేర్చి 5, 10 వక్షాబాలను మార్పు గావించ జేసినగాని సమితికి మరల గౌరవము ప్రతిష్ఠన క్క. పు. సంధి పత్రము లోనుండే యవకరికక అప్పుడు సమరింపవచ్చును. ప్రస్తుతపు సంధిపత్రములను పాడుచేయుచో సమరింపవచ్చును. అపాకారముండిన సవరణముగల దుర్బలము. విషయము పొందినవారే సంజాచులతో గూడియున్నారు. కనుకనే సవరణ చేయుట కవకాశములున్నవి. ఎవరును ఈజేతములనుటలను నమ్మును. స్వాతంత్ర్యముని న్యాయముని ప్రజాకీర్తియుని అది యేమేమో అట్టహాసముగ బలుకుచుండును. రైతునడికెడ జరిగిన కార్యముల జూచినపిమ్మటనైనను జర్మనులు మోటువారు కాదని యూహింపవచ్చును.

1914 సంవత్సరమున ప్రాంతువై వైరులువడినపుడు, సంరక్షణకై ఇంగ్లాండు వెంటనే యేలెంచెను. దుష్టజేతము వేలకొలది మనుష్యులను బంపెను. ఇటలీకిని ఉత్సాహముగమై ప్రాంతుకు వెంటనే సాయపడెను. ఆమెకా తనసంపూర్ణము గు ధనమును, నేలను సమర్పించెను భావికాలమునగూడతకేట్లు జరుగునని ప్రాంతు కలవైన తలంపగలవా? జర్మనీవై ఎంతకాలము స్వాతంత్ర్యముగలదు? రోమేనియా పోలెండుజేతములెంతకాలము రానున్న వానిని కిప్పించ వెంచును?

ఇట్టికీ వ్రసితిని తప్పించుటకు సాధనములు లేవు. సాధనముల నశ్యపించవచ్చును. అట్టికనెకయాజమాన్యకర్త పోయి స్వేచ్ఛయుండిన దుష్టతోటి కర్తము నుకరముగ జరుగును. బాల్వి విజయనందు ఎట్టిలోపము లుండినను యూరోపులోని భాగ్యంతుల దురాగతములను బోగొలగలిగెను. జర్మనీకి మరల స్వాతంత్ర్యము లభించిన దుష్టకష్టములు చాలకుట తొలగును. మహావ్యూహసమస్తయు నులభముగ పరిష్కారమగును. వాండెల్లపుగారు తరిగివేలుల దారిద్ర్యమున నుండే జర్మనీజేత ముపడవకరముగ నుండక మాదు. వలమారు కొంగ్రడ్లపను ముండే తూర్పు యూరోపును ఎప్పటికిని ప్రాణోన్మదవముగ నేయుండును.

వ్యాపారసంఘము

యుద్ధనాట, సామగ్రి, నేలలు భారము తప్పినతరువాత పెద్ద ఆర్థికసంఘముల నెలకొల్పవలసిన యావశ్యకత యేర్పడును. అట్టియా వాంగరీకార్యమునండి ప్రజేతములను స్వాధీనము జేసికొనుదేశములు - ఇటలీ, వాంగరీ తెకొ-స్లావోయా, పోలెండు జ్యూగో-స్లవోయా-లకన్నయు తొక వ్యాపారసంఘమున నుండవలెనని నేనిదికరకే యొవమారు నూపించియుంటిని. పెద్దపెద్ద పరిశ్రమ లడుగంటింది. చిన్నవి సంరక్షణముగలవల చాలునబడి తన్నుకలాదుచున్నవి వర్తకము కుండవడినది ఓక లేవులు కకావహింపవలెజిది. వానిని జూచినపిమ్మట, వాని పూర్వవైభవముమాత్రమేజ్ఞ ప్రివచ్చును. వ్యాపారసంధిపత్రములు, విశేషవిశేషాలు జరిగినపిమ్మటగాని, ఈ ప్రకృతివాక్యము తప్పదు సంధియుద్ధములు ద్వంద్వస్థితిలోనుండును. ఇప్పుటివరకును, క్లెమెన్సో గారు నెప్పినట్లు సంధియుద్ధమును సాగించుకొను నుద్దేశ్యముతోనే జరుపబడుచుండెను. నిజమగు కాంతిని

నెలకొల్పటకు సాధనముల వారములకు మీరుగలదా? ప్రస్తుతవ్యవహారములు అప్పులు అన్యతాకాకమునావలయు ఉన్నంతకాలము నిజమగు కాంతి నెలకొనకలదు. జర్మనీ స్వాతంత్ర్యమును చెలిది బీభత్సగావించితువన రాగివాడెములతో గూడక తి న ము. గ. లా ను కొ. న వ లె న న్ను నే మి యు కు దు ర దు. ద్వేషము దోపిడి యభిప్రాయములు పెచ్చి నందున యూరోపునందు తర్జనగ్రస్త మైనది. ఎక్కడ ఏక్షణము ముప్పు గలగునో యని ప్రతిజేతమును దిగులుపడుచున్నది. నిర్మాణమునకు గాని విశాళమునకు గాని యూరోపునందు తైగ్యముగ నెట్టి కార్యమును సాధించుటకైనను సాహసము చాచున్నది. ఓడిపోయిన జాతులను సంపూర్ణముగ రూపుమాడవలె నను యుద్దేశ్యము ప్రబలుటచే యూరోపు ఆర్థికస్థితి క్షీణించినది.

గలపొందినవారి, తేమముతోకలెను. పునర్నిర్మాణ కార్యములకు బూనుకొనుట- యవసరమని విదితమగుచున్నది. సత్యమును చాటు గౌరవము ఇంగ్లాండునకు దక్కెను. కాని అసత్యమును అవరణలో సర్వరముగ పెట్టుగౌరవము ఆమెకాకుదక్కిన దక్కగలదు. ఈపనికి బూనుకొనువారికి అవకాశముగ గౌరవము, పరిష్కారము కలుగును. ద్రవ్యములను యాధిపత్య యములను గలిగెడి దానికన్న వారికి గలిగెడి గౌరవమునకు విలువ అత్యంతాధికముగ నుండును.

లాహోరులో లాఠెమ్మసిలావిగ్రహమును

తొలగించుట

వల టేరు, సేనానిలేఖ

లాఠెమ్మ సిలావిగ్రహమును తొలగించుటకు గూర్చి మీ లేఖచేసితిరో వెంటనే లేలుప గౌరవము మొరించుటకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుక పోయినను మీరు దానిని తొలగించుటకు బాలకపోయినను మేము వానిని తొలగించుటకు ఫిర్యాది లేక చేసినండియను ప్రయత్నము చేసెదమని, లాహోరులో జాతీయవలంటీర్ దళము ప్రధానసేనాని లాహోరు మ్యూసిసిలము సంఘము నియోజక సభ్యులకే దాకిని ప్రాసెను.

మహాసూదులచే జిక్కినవిమానోద్వోగుల గతి

బుల్లూ మహాసూదులు తమచే జిక్కినయువకులను విమానోద్వోగులను ఇంగ్లీషువారు బంబులను తేములు మానుకొనవలెననెను జిడువచునెరుట. మిగిలిన విషయము ల్పటియందును సిక్కితులు కాంతిస్థితి నొందినవి.

శ్రీయువసత్త వాలాగారు

తాతాకంపెనీ చెందిన శ్రీ యస్. డి కల్లత్ వాలాగారు బొంబయ విల్లుయజమానుల సంఘమున కుపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కెన్యాలోని భారతీయుల దుస్థితి

ఆంధ్రమానుగారి యభిప్రాయము

కెన్యాలోని భారతీయులను విశోపియులు బెడరించి విషయమును తీవ్రముగ నాలొచింపవలెను. ఈ బెడరింపులను తీవ్రముగ ఖండింపవలెను. ఇట్టిబెడరింపుల కిదియే మొదటిసారికాదు. 1921 సం॥ రజ్యపుతన ఇంపీయల్ కాన్ఫరెన్సు జరిగినపుడు భారతీయులకు సమావేశము నాట్యుల నొసగవలెనను తీర్మాన ముపాడింపబడినప్పడు దక్షిణ ఆఫ్రికావారు ఆంతు వ్యతిరేకముగనండిరి. దక్షిణఆఫ్రికా, తూర్పుఆఫ్రికాలను తీర్మానమునకు యద్దములు కాకుండ చేయుటకు చాల ప్రయత్నముచేసి విఫలమైరి. వెంటనే కెన్యాలోని విశోపియులు భారతీయులను బెడరింపమొదలిడిరి. అప్పుడు 1921 సం॥ నవంబరునెలలో గవర్నరు కేట్ ఎడ్వర్డునార్తీగారు సమాధానము తుదిర్చిరి. అనంతరము 1922 జనవరిలో బండనున గారమున జరిగిన విందున విశ్లేషణ చార్జిలోగారు తాము అంగీకరించి సంతకము చేసిన కాన్ఫరెన్సు తీర్మానము నాకు వికల్పము నుకన్యాసము గావించిరి. భారతీయులలోని యువశ్యాస . మునిత్యాసా ముదలుంపజేయుటచే దీనినిగూర్చి కర్మము చేయబడెను. కొజులు గడవుచున్నారు. ఎన్నికలకు పూర్వము క్రొత్త గ వర్నరు కేట్ రాబర్టు కారిండ్కోగారు ఇం పి రి య త్ర ప్ర ఘన త్వమువారి నిర్ణయమును విశోపి జనసంఘమునకు తెలుప వాని దానిని వెంటనే విరూకరించిరి. అనిర్ణయము జరుపుకొనల దొర్లవ్యముగావలెనుమీకూడ వారు బెడరించుచున్నటులు తంతిజాట్టులు తెలియవచ్చుచున్నవి. సర్ కాబర్టు కారిండ్సుగారు విశోభము పడెదని నా నమృతము. కాని ఈవిషయమున ఇండియా ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వములకు చేయుతనొసగి యిట్టిబెడరింపులు కొనసాగకుండుటకును సక్రమపరిపాలనమునకు భంగముకలగకుండుటకును పనిచేయవలెను.

చెన్న పురి బజారుధరలు

జనవరి 25-వ తేది గురువారము

(1) భాగ్యములు:

[illegible]

పెండ్లపాటి	బి.కె.	1-2	1956	ర.	జ	11-0-0	12-0-
అనగిరి	"	2-3	"	"	"	10-8-0	12-0-
చింతలపాటి	"	3-4	"	"	"	11-8-0	12-0-
మొర్రాపాటి	"	4-5	"	"	"	13-8-0	14-8
కొండ్లపాటి	"	5-6	1956	"	"	8-0-0	7-8-

నవ్యాలు నూనె బా 1-5	రూ 145-0-0	145-0-0
నెయ్యి కు 1-5	" 14-0-0	17-0-0
కొలితాపురం నేరు నెయ్యి కు 1-5	" 58-0-0	58-0-0
యెర్రపైకేనూ	" 54-0-0	56-0-0
నేరు నెయ్యి నూనె గానుగ బా 1-5	రూ 115	మినుగ నూనె 115
జనుగనూ నూనె బా 1-5	రూ 122-0-0	

చాయకనుపు బా 1-8		రూ 175-0-0
కారకనుపు ,,		రూ 160-0-0
మిలకకాయలు(గుంటూరు) బా 1-8 రు 90-0-0		100-0-0
గుంటూరుచాయకట్టు వీలిమందు మజ్జాగు 1-8	రూ 40,-	40-0-0
కాలేనాస్త్రి చాయకట్టు ,,		రూ, 55 -
దెల్లమా బా 1-8	రూ 40-0-0	45-0-0
సింధవందు పొరపి బా 1-8	రూ 85-0-0	48-0-0
1: క్రొత్త బా 1-8	రూ 52-0-0	68-0-0

పట్టణం పట్టణం 1-2	5	87-0-0	80-0-0
పట్టణం	33	86-0-0	40-0-0
పట్టణం	11	87-0-0	89-0-0

పాడి 100 కులంబ	క 80-0-0 88 8
బంగారము, కులము 1-8	క 28-8
నల్లక 1-8	క 16-7
పత్తి 100 కు	క 802-0-0 808-0
కాగితము	క 880-8-0 క 840-0
కాగితము 100 కు	క 40-8-0 41-8

బ్రహ్మచర్యము	20 దీక్షలు	అనుగు వీణ	{	రూ 200.-
				225.-
విజ్ఞా	16	విజ్ఞా	రూ 150.-	180.-
కవు శ్రీమద్భు	20 దీక్షలు			రూ 250.-
తొదొక్కెము	20 దీక్షలు			రూ 250.-
సింహంబు	18 దీక్షలు			రూ 200.-
దిటా	20 దీక్షలు			రూ 250.-

నూటికి 5 చొప్పున జీతములను తగ్గించవలెన

కాబోవు సంకల్పమున కాత్మ-లికముగ ప్రాప్తి
 అ సక్తినునవల చేరిన ప్రతియోద్యోగి జీతమును నూటికి
 వందకు తగ్గించుట యొక్కము. ఈ సంకల్పము మగియుం
 భిర్నులను తగ్గించు విషయమై భాగగ ఆహ్వానించెను ఏ
 టులు చేయవచ్చును. ఈసంకల్పమున ఈ క్రింద నూచింప
 తి కాత్మమును కాబోవు కానననభా సమాచేతమునల దుపప
 చుటకు పోటీను పంపియున్నాను.

1923-24 సంవత్సరమున ప్రావిన్సియల్ గవర్నమెంటు
 ఈ బోర్డును ల. క. అ. త. ర. కు నూటికి 5 చొప్పు
 వేతనమును తగ్గించి విద్యార్థుల యాసు. ఇది ఖర్చు
 తగ్గించుటకు తాత్కాలికముగ చేయబడిన ఏర్పాటు కా
 నుటకు ప్రస్తుత సర్కారు వ్యతిరేకము. సేవముల వివరములను
 తలచినచో జూరన్ ఆఫీసును తీర్చుచున్నందున ఈ ఖర్చు
 తగ్గించుటకు సర్కారు వ్యతిరేకము.

భర్తృల లాటూ తగ్గించగలము.

భర్తృలను మనమెట్లు తగ్గించగలము. పాపిష్టియలను గట్టి
 పులరు క్రింద నుంచుకొనమునకు వదిలివేలు అయినను భర్తృలను
 తగ్గించవలెను. ప్రభుత్వపురపాలనమునకు లాటూకొంగురును విధ
 మానను బుద్ధిగలవలె గద్దము కలుగజేయు విధమునను ఈ భర్తృ
 లను భాగ్యవతుల గంజకరుల తగ్గించవలెను.

తాను తో దోష్టులు కేవలము గొన్నచేతములను ప్రజాసామాన్యము సహించజాలకున్నార. గ్రామస్థులు నంతత్వమునందు అన్ని విధముల బాధపడుచు జీవించుచు గడుపుచుండును. ప్రభుత్వమువారు తమయెడల కొంచమైనను సానుభూతి మాననియలబున్నలను తగ్గించ విడుదలమై విడుదలయింపి తాను తో దోష్టులు కేవలము జీతము తిచ్చుట ప్రభుత్వమువారి విధానమని గ్రామస్థులు వినుచుగొనుచుండును. గ్రామస్థుల తృప్తికరములగు తాను తో దోష్టులు జీతములకు తగ్గించుట యొక సాధనము ఇచ్చియును నిదియు సర్వమువారి జీతములు అలవస్సుల విడుదలమై తిచ్చించుటకు రాదులు కమీషను నియమించబడునని తనంతయు ప్రజలు మన్నించి. ప్రావిన్సియులు సర్వములకు చేరినవారి జీతములను తగ్గించి నిడుచుచును అతడు కంకణము కట్టియున్నాడు. ఇందుచే ప్రావిన్సియులు సర్వములకు చేరిన తాను తో దోష్టులు అశతృప్తిపడలేదున్నాడు. జీతములు క్రమముగ అధికమగునని తలచి వీరన్నియో ఖర్చు లానశ్చియుండును. ఖర్చులను తగ్గించునపుడు ఈనిడుచుముల నన్నిటిని గమనించకతన.

సాక్షాత్కారములందు భక్తులను తగ్గించినపుడు కాబో
 న్నోగులకు అసంతృప్తి కలుగజేయవలయు చేయవలెను.

(ప్రస్తుతము న్యాయశాఖకుదు 240 మంది ఉన్నట్లో
 వోక్స్ గురులున్నారు. 189 మంది మానవబలులు
 60 మంది శాశ్వదీలు (విశిష్ట శిల్పాదీలు జరుగుచున్నప్పుడు
 లేదు). ఉద్యోగుల జీతములు కొద్ది జోగులు భవనము మొదలగు
 మిగతా సేవలకు చెక్కులకులకు రూపుయలు వ్యయముగను. సంకల్ప
 కప్పు ఖర్చు 24 లక్షలు. ఈ శాఖయందు సంవత్సరమునకు చెక్కు
 లకులకు ఖర్చు తగ్గినంతవచ్చును. ప్రస్తుతమున్న స్కేలుల నను
 రించి జీతములను వచ్చించుటకులకులకు ప్రస్తుతపు స్కేలులను
 సమయములే వచ్చించుటకులకులకు సంవత్సరమునకు 45 వే
 రూపులకులకు అదృశ్యము కలుగును

కోర్టులను ఖర్చు తగ్గించి, సెలవులు లేకుండా పని పెట్టేవారు. అలా విచారించుటకు చిన్న కోర్టుల కనిపించి మిగిలిన కోర్టులను ఖర్చు తగ్గించి, సెలవులు లేకుండా పని పెట్టేవారు. అలా విచారించుటకు చిన్న కోర్టుల కనిపించి మిగిలిన కోర్టులను ఖర్చు తగ్గించి, సెలవులు లేకుండా పని పెట్టేవారు. అలా విచారించుటకు చిన్న కోర్టుల కనిపించి మిగిలిన కోర్టులను ఖర్చు తగ్గించి, సెలవులు లేకుండా పని పెట్టేవారు.

ఈ విషయమై శిష్యులకు యొక్కయు, వ్యాజ్ఞా
బానుల యొక్కయు హేతుబద్ధనాదముక్తయగు తత్త్వగ్రాహక
యై, ప్రత్యక్షమైన తిమ్మకునే విశ్వవ్యాపనమే కేయకలెను. త

బర్మాచరిత్ర-ఆంధ్రులు

కోనాడ - మిరయ్య గారు

I

బర్మాదేశమును పరిపాలించిన పూర్వరాజులు మన హైందవులేయని విషయము చరిత్రవేదము, బర్మాచరిత్ర, కథ, రాజ్యశాస్త్ర, గణితము - విద్య, మొదలగునవి మనవలననే యభివృద్ధి పడెనని వారిచేతచరిత్రతే తెలుపుచున్నది. బర్మాదేశమున ముఖ్యమతము బౌద్ధమతము తనకుకర్తవ్యమును బుద్ధులను, శ్రద్ధాపూర్వకమును మనవారకులచే వారు హింస చేయవలసియే మతవిద్యను నుయితము గ్రహించిరన్న నాశ్చర్యములేదు. మొలిమేనుకు నుమోమున నున్న తటోను (THATON) లో పూర్వయాంధ్రులే పరిపాలించి రనియు తెలుగువారి సంప్రదాయమునకు తెలుపబడిన చచ్చటి ప్రజలకు తెలుగువారు సాంకర్యము గలిగిన దనియు వాచిత్యములు తెలుపుచున్నవి. వారిని యిందుమింతుగా మన తెలుగు-బ్రహ్మ విప్రులను పోలియుండును. ఇంకను విశేషములగు నాధారములను బట్టిచూడ బర్మా యుద్ధాయుధాలను సంబంధ వౌంధ్యము లనాది నుండియు నున్నదనియు, కాలక్రమ పూర్వము నుండియు వచ్చుచున్నట్లు చుండినదియుఁ దెలియుచున్నది. ఇంగ్లీషువారికి పూర్వము నుండియు, నాంధ్రులు బర్మాకు స్వల్పముగా వచ్చుచున్నన, వారిరాజకీయ ముఖ్యకారణము వాణిజ్యముకంటె వేరొంటాకాదని యూహించ వచ్చును. రంగూను పట్టణమున 1795 లో నాంగ్లేయులు కళింగులను, అప్పటి యాధ్యక్షులలో నాంగ్లేయుల కక్షయన పోరాడిన తేదీయ సిపాయిలలో నమిక భాగ మాంధ్రులై నందుక, యాధ్యాత్మిక మా పటాములనుండి కొలువు చాలించినపుడు రంగూనులోనే కాపురముండి వారిజన జోపాధిని గడుపుకొను చుండిరి. 18-వ శతాబ్దమున కోరంగి, భకలేశ్వర, నీలవల్లి, నర్సాపురము వాణిజ్యముల కనుకనకేవు పట్టణములగుటచేత ననటినుండి యాంధ్రకర్తవ్యము, బర్మానుండి పేటకర - తిరుమయ గొనిపోవుటకై మొలమేను బసంగి రంగూను పట్టణములకు వచ్చుచుండివారు. ప్రస్తుతము పేరంజి యొక్క కాకినాడ విశాఖపట్టణము లపుడున రక్ష మునకు పీలుగ నుండినవికావు పూర్వపుకేవు పట్టణములలో కోరంజాల గొప్ప దనుటచేత - కోరంగిలో బర్మాకు విశేషవ్యాపారము జరుగుచుండెను. రంగూను బసంగి మొలమేనులలో నాంధ్రులను కోరంగియులని యెప్పటికిని పీలుచుచున్నారు ప్రస్తుతము కోరంగి చిన్నదైనను దాని పూర్వపు క్రియింతరకు సన్నగిలి యుండలేదు. ఈ కోరంగి పురజావాత్మ్యము రంగూనాంధ్రులచే నెన్ని కథలైన నేయించుచున్నది. కోరంగివాడు సంభోధనము విడుదలయగుట కెన్ని ప్రయత్నముల నయిచే యిందుచున్నది ఈ పేరు కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము నిర్దేశార్థము వాడబడినను క్రమముగాగని యిప్పుడు నిందార్థము వాడబడుచున్నది. కోరంగిని తూర్పుదేశము పీలుచుటలో నిప్పుడు హైస్ట్రీక కనబడుచున్నది. మురిగిగడ్డల తెలుగువారు కోరంగి మూలము మొయు తెలుగువారు కోరంగి-లంచాటు లాగుచు కోరంగి-ప్రతి తెలుగువాడును కోరంగియే!!! అంధదేశము అంధ్రునిగాని-త్రిలింగదేశము తెలుగు వారినిగాని గ్రంథములవలన వచ్చు తెలియుచు దుష్టముగా నున్నది.

ఆంధ్రవారా వ్రతకలంబును, కథలలోను, న్యాయస్థానములలోను నుయితము కోరంగిపదము తెలుగునకు ప్రత్యక్షముయముగా వాడబడుచుండుట ఆంధ్రులకు మిగుల నవమానకరము నున్నది. ఒక యాంధ్రేతరవాంధ్రునిపై గోపమున దూషింపదలచినపుడు తెలుగును నింపావాక్యములం దారంభకర్తము కోరంగి! ఆంధ్రమీరకశోభిణిజాతితు లగు ప్రాప్తపరు కోడిరామమూర్తి వాయునాథుడు రంగూనును దర్శించినపుడు కాడు మూడుగుభటు గావించి యాంధ్రులను కోరంగియులనట తేవల ముగర్హమని హిందీలో నుపయోగించిరి ఇటీవల శ్రీయుక్త ఆకట కల్లి నారాయణరావు ఎమ్. ఎ. ఎమ్. ఎల్. సి. గారి యాబహుగ్యమున నాంధ్రులను కోరంగియులని పీలుకనూడవని తీర్మానించిన శుభ యుక్తిని నిర్వహించుటన గత 40 సంవత్సరములకు పూర్వము బర్మా కాంధ్రు లింతనిందిగావచ్చుచుండుటలేదు. పూర్వ మిచ్చుటకువచ్చినవారు, కాయకన్యములన వారి జీవనోపాధి గడపి భూములను పడవలను సంపాదించిరి. వారిలో కొందరికటనే కాపురముండి యన్యోన్యవివాహసంబంధముల నేర్పరచుకొనిరి. వీరి సంతతివారికి మాతృదేశమన్న శీర్షికయోరెలిపెను. వీరిలో కొందరు తెలుగుకు మాతగా బర్మా ఆరంముల వర్ధినించి మాతృభాషానిజ్ఞానరహితులగు చున్నారు. వేదభాష

లనుబట్టి చూడ వీరి నాంధ్రులని గుర్తించుట తుస్సాధ్యము. ఈ తెగకువేస వారిలో కొందరికట వివాహసంబంధముల గూర్చుకొనక. మాతృదేశమునకుపోయి యచట వివాహమాడి బర్మాలో వసించెదరు.

వీరిలో కొందరు బర్మాలో వివాహమాడక తేతమున నున్న కాలమున జోకవనితామణిం బరిణితులమడి, సంతానము గాంచి వ్యవహారంతరములచే బర్మాకు రాకలసివచ్చి-పేత్యంతరములచే బర్మాకు వేదమున వివాహమాడిన పతిమతామలంకారి రాజాజు, తామే యుంటుంకచ్చి ప్రకృతిని నిర్దింపవాలక, భార్యాంతరమంధమునం దగుజువడుతురు-ఇచ్చట నుండుకొనిన, రాజున భార్యయూహాజమున మునిగిపోయియో- స్వకార్యాంతర తుడగుటవలన, స్వదేశమున కరుగలేకయో-తరుచుగా భార్య విద్యలం దలపెట్టుటయే మానుగురు. ఈ తెగవారే విశేషముగా నున్నారు. మొత్తముమీద నిచ్చట స్వవటుంబములలోనున్న వారిసంఖ్య స్వల్పము. ఈ విషయము నింతటితో విరమింపము.

బర్మాలో నున్నయాంధ్రులను వాల్మీకిలకుగా విభజింపవచ్చును. (1) పురాతన బర్మాదేశవాసులు (2) తూర్పువారు- ఆనగా విశాఖపట్టణం గంజాం జిల్లాలనుండి వచ్చినవారు (3) కాకినాడవారు- ఆనగా- గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలనుండి వచ్చినవారు (4) నెల్లూరు క. నూనూలో నెల్లూరివారిలో విశేష సంఖ్య లంచాగాడి మే శ్రీ లు గను, లంచా లు లాగువారు గను నున్నారు. వీరిలో నంధ్యజులు పీఠులను, మరుగుదొడ్లను స్వధర్మరక్షకు. గంజాం విశాఖపట్టణము జిల్లాలనుండియు, నిడటకు వచ్చు నాంధ్రుల నితర తెలుగువారు రూపువారిని పిలిచెదరు. వీరు పడవలలోను, కర్రనరలలలోను, ధాన్యపు మరలలోను పనిచేయుచుండురు. కొంతయు శేవలనుః జిటి విశేషముగా వానిలో వ్యాపారులు తేవెదరు. వీరిలో కొందలు స్వదేశమునుండి తమభార్యల నిడటకుఁ గొనివచ్చెదరు, వీరిలో ముఖ్యముగా పడవలమీద పనిచేయువారికిక గంఖ్య. ఒక్కొక్క పడవ దానిపరిమాణమునుబట్టి 7 నుండి 9 వరకు కలా నులును, ఒక తంజేలును కలిగియుండును. వీరి సంపాదన మత్స్య ల్పము. వీరికి నెలకు 20 నుండి 25 రూప్యములకంటె నెక్కువ లభింపదు. వీర్లరప్పుడప్పుడు పడవలలో నెగుమతియైన నరకుల లోజేనినో నమ్ముటచేత పట్టుకడి చాల ముప్పు నొందుచుండురు.

గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలనుండి వచ్చువా రత్యధికముగా నున్నారు. వీరి కట కోరంగివానిని వ్యవహరింపవడుతురు. వీరు తమభార్యవిద్యలను స్వదేశమునుండి తీసికొనినాకు. అట్లు తేయుట వర్ధంకరమగునని వీరిభజనము. కాని స్వదేశమునుండి వచ్చు పుష్పత్తి మోసముచే నిటువ కొనిరావడిన శ్రీమల తమయొపుడు లైలగా నుండుకొందుకు. వీరిశ్రీమలన పొందెను మగ సంతానము స్వదేశమునకు గొనిపోయి తమజాతిలో శేర్మడకు గాని యానుసంధానకట్లు శేర్మడనందున వధోగతిపాలగుచుండును. వీరు యెప్పుడుకైలతో నిల్పావరముల నుడువవచ్చుట గాని వారు తాకిన అప్పుడు తినుదనట!!! రంగూనాంధ్రులు చెడుటకు వీరు ముఖ్యకారణము. వీరిలో కొందరుకొంగుర్త లిప్పుడిప్పుడు తమభార్యల నిడటకు స్వదేశమునుండి గొని తెచ్చియో తేక నిడటిశ్రీమలతో కోశ్యము లేపండియో క్షేప్యగా జీరించుచున్నారు. ఈ తెగవారిచటవిశేషముగా కార్మికవృత్తివలంబించి యున్నారు. వీరిలోచాలమంది ధనికులుగలరు. రంగూన్ పీఠీతరమునందు జనమునకు కనీసమిరుగది పోయోవడుండును. వీరిగొని నరకుల నెగువతి దిగుతులన్నియును మనయాంధ్రకార్మికుల కలననే జతపరుచుచున్నది. మన కూలీలు లేనిది లేవులో పని దోడియ సాగును. "అనుబో" అనుకది రంగూనాపట్టణములోని కత్తికభాగము. ఇంటి విశేషముగా చీవావాగిడ్డంగులందు పని చేయువారందఱు మనయాంధ్ర కూలీలే. ఈగడ్డంగులకు తాయి లనిపేరు. దిగున బర్మాలోని రైలుస్టేషనులందున్న కూలివాంధ్రందరును మనయాంధ్రులే. చేగాడిలను నరకులను మోసంబండ్లను పీర్చెదరు. రంగూనులో నుమాత రివేల రివ్వబండ్లు (లంచా లు) కలవు వీరిని లాగుటకు పకలుమునువేయును కృత్రిమాధువేలును జనులు గావలయును. లంచా లివల పూర్వము చీవా వారిచే లాగబడుచుండెను. అవియుండునను స్వల్పసంఖ్యగవి. వారు తమజాతివారినే కాని యితరులను లాగెనువారు గారు వాకు పుచ్చుకొనుచుండిన శుద్ధ- ప్రస్తుతపుటదైరు రెండింతలు. కానివారు మాత్రుగా నీహితవృత్తిని మానిరి. తేవల మీసజన నరవాహకవృత్తి నింధ్యము హీనమనియో మారిట. ఈదేశ కృత్తి శ్రీరంగపు కోశకలెల మనయాంధ్రుల పాటిటఁ బడినది. తాత్కాలికముగా నీవృత్తి లాభపాటి యగుటచే ధనావృజన పరమాధుగఁ బెట్టుకొని రంగూను ప్రవేశించిన యెప్పటి మన

వారు కొంద రవలంబించిరి. ఈవృత్తివలన దినమున కేదో కొంత గణింపవచ్చును. ధాన్యముతో కూడినవి మొదలగున వనదిక మును తోవక క్రయముగా నిప్పుడు నిత్యకృత్యములం దత్యవస రాచరణమైన లంచాపనిని గుర్తించి మిగుల తెలివగువారై యాతరుణముం బోగొట్టుకొనక విఘ్నేశ్వరపూజ గావించి యాంధ్రుంచిరి. రంగూను నానాజాతీయ మగుపట్టణము కేవల మందరు నాంధ్రులే యొ-వో మనవారు లంచాలాగినన పట్టకీలు మోసి నను అరమానకరముగాదు. వివిధ జాతులవారిలో మన తెలుగు వారే ప్రత్యేకించి లంచా నీడుట యితరజాతులవారికి మనయం పెట్టి భాత మంటరింపజేయునో గ్రాహ్యము. ఇతరజాతులవారి యందు కొందలు లంచాలు లాగినవో మనకంత బాధకరముగా నుండవలెవును. కూలివృత్తి యెప్పటికిని ఈవమానర మైవడి గాదు. కాని యాలంచా వృత్తిమనమానకరమని యాయాడుతేల ముండి నొకేసారి. కులకట్టుకులకు లోబరచి మాన్పించినవో వీరి కనులు గల్పించుట తుస్సాధ్యము. వీరికన్యములను గుర్తించి వీరి వృత్తిని మాన్పించుటందే కొంత వీలయినచుట్టుకు వల్లివృద్ధిపరచి వీరికి సౌఖ్యమొనగూర్చుటకై శ్రీయుక్త ఆకటకల్లి నారాయణ రావువంతులుగారు ప్రభుత్వమువారి సహాయంతో దగినంత పాటుపడుచున్నారు. లంచాలాగువారి ద్రవభవించు కన్యము లనేకములు. వీరు దినమునయు కనుగొనుటచేత వీరి గుండెలు చెడుచున్నవి. కండరములు స్వస్థిజులుగను... సీత వృద్ధియగుచున్నది. బుద్ధినుండిగించి వృత్తి కనకాలావధగా బుద్ధి తరుచున్నాడు. నడుము లాగుచున్నది. వీరినడ్డుపరచుటకై వీరు మత్తుపదార్థములను స్వీకరించుచున్నారు. వీరికి కూలిసరిగా దొరకదు. బండి నెక్కువాడు తనయెప్పుడు వచ్చినంతవఱకు తిరిగి తనకు తోచినదానినిచ్చును. ఎక్కువకాడిగకొట్టుటకునిద్రుగుడురు. కొందరు వానిగర్భ నున్న తబ్బునంతను దొంగిలించి తిరుగా వానిని గొట్టెదరు. దీనినిబట్టి చూడలంచాలాగువృత్తియహ ప్రయానకారణముగాని లాభపాటి కాదు కొందరులంచాలాగువారు కొకవిధముగా లాభించుచుండును. బిడలు నరచి త్రాగిన సోలరులు కృత్తికాలములందు ఎప్పుడు నతితెలియని నీతిలో పాకలానుచ్చుటకు పనిరూపాయల నిచ్చుటగలరు. కొందరులంచాలాగుడు త్రాగినపోయినవారిగడగర్త తన్నురించుట యుగయు. ఇది యిట్టిపాటు సంపాదనముల కాలవాలమైనవృత్తి అయినను తరుచుగా నిట్టిసమయములందరకును లభింపవుకాదా కాని లంచాలు కొనువారు కొనుటకై దబ్బును పెట్టుపడి పెట్టు వారును ప్రాతలంచాలై పన్నుల నమ్మువారును భాషముకలం దెదరు. రంగూనులో వీధుల నుచ్చువారు ననయాంధ్రులు. వీరికి నెలకు రూ 16 లు జీతము. ఈ పనికొనూడ చాలా పోటీ లుగలవు. ఇచ్చటి చాకలి మంగలివారిద్రలో సరిగగము మనవారు ఇంచుమించుగా నీస్వల్పవృత్తులన్నియు మనవారికి చెందియున్నవి. ఆంధ్రులలో నూటికి 98 వంతు లివట కాణకవృత్తుండి జీవించుచారు. మిగతవా కేరుమాపాలుగనో, యేవ్యాపారులు గనో తమజీవితముల గడపుచున్నారు.

గానాల రామమూర్తిగారు

శ్రీయుక్త రామమూర్తిగారు ప్రస్తుతము యాపురమునకు విశ్వనీ కొన్ని ఉపన్యాసముల నొసంగుచున్నారు. గతదిన 17 తేది రవీంద్రనాథుని గూర్చి ఉపన్యాసించిరి.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని నరస్తుజేయుట

రాజమహేంద్రవారి కాంగ్రెస్ పత్రికా సంపాదకులగు శ్రీ యుక్త మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని 28 వ తేదీ సాంకేతికము 5 గంటలకు 12½ నెక్కుకొండ అరెస్టుచేసి పోలీసు స్టేషనులో నుంచిరి. 28 వ తేదీ ఉదయమున మొయిలంబడిలో కాకినాడకు దిక్కిగొని తెల్లదరిని తెలియుచున్నది. పుర ప్రముఖులను జాతీయవిద్యాలయ విద్యార్థులకు తదితరులను చాలమంది అన్నపూర్ణయ్యగారిలో వారి స్వగృహమునుండి పోలీసు స్టేషనువరకు వెళ్ళిని మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారు. (వాసికి).

సాహిత్య:-ఇదివరలో తెనాలిలోని సాహితీకమిగ వారిచే ప్రకటింపబడుసాహితీ పత్రిక యందుభివామ సంస్కృత మార్గశిర మాసమునుండి మాచేప్రకటింప బడుచున్నది. చందా దారులు ఇంతటినుండి అందుకు సంబంధించిన చందాగాని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములుగాని మాకేవలంగోరవము. సంపాదకులుగు నానాజులయమును ఆకస్మికముగా మారినందున సకాలములో పత్రిక ప్రవేశించితిమి మాధ్యశిర పుష్యమాస సంచికలు రాదు నకలిపి వంపుదుము. కొదారి అంతఃకేయులు మేనేజర, కారవా భాంధారముద్రాకాల, తేజవాడ.

ను ప్రతినిత్యము తలకు రాచుకొని స్నానము చేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, సరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలము చేయును తల నెప్పులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చునలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యౌచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచి తైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. ప్యాకింగు, పోస్ట్ జిఖర్బులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్బు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. తరితివిలాసము:- “పండిట్” మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్ప నేషి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా లోకి లాజాలు గల మాత్రమే.

అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

అమృతాంజనము డబ్బీలో { 109, ప్రేరి రోడ్డు, భాన్సు - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అర్పణము!! (మించిపోవును!!)

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
2500 టిక్కెట్లు ఖర్చు పడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

ఆద్యలాభా!

1. కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు వెద్దలూరులోని నా లాటరీ మ్యూనిసిపల్ నెం 148 రు 5ల రెండవ రౌండు మేడ ఆద్యాల లాటరీ వలన ఫిట్టింగు సహా గవర్నమెంటువారికి తెలియజేసినవిధమున లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చు పడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతదినాన దొరకవు.
2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీయన్ని ప్రజలకు అంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య ప్రతికలోను, ప్రచురణించి గొప్పయిదొంగనైతే, వెద్దలూరు మ్యూనిసిపల్ ఏలూరులోనే లాటరీ కలవబడును.
3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల కమాలయ్యే సామ్యుల్లో యేజంట్ల కమిషన్ వగయిరా ఖర్చులపొస మిగతాసామ్యు లాటరీ వేయవరకు ఏలూరు నెం.టెంట్ లో ఆపరేటింగ్ బ్యాంకింగ్ నుంచబడును.
4. ఈ మేడకు తనఖాలు వగయిరాలేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమ స్వంత ఖర్చులతో క్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్ట్రీ చేయించుకొనవలెను.
5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమ పేరు, నివాసము స్పష్టముగ వాసి టిక్కెట్లు 1-కి రు 5.0.0 చొ॥ నా మేర మణియార్డుల చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ టపాలో పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకసారి కొను వారికి ఒక టిక్కెట్టు కమిషనుగా నివ్వబడును.
6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు పంపినదే జవాబు యివ్వబడును.

మాటూరి సర్వేశం.

మేడకర్కవారుడు,

వెంటుక లే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్చైతో ఈడి రాకమునకే త్వరపడును. ఈడివచ్చుట వెంటుక పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడవైపోవును అంతవరకు రానింతవరకు.

నేడే

కామిసియా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజిస్టర్ చేయబడినది.

వెంటుకలు పెట్టి కొగ మున్నును, కొర మున్ను మున్నును, యిది నివ్వవచ్చును.

వెంటుకలు తిట్టుట గాని, గరువగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు వరల యెత్తుటి నెత్తనమున గల్గి వట్టు కల నుండి నెరయించుచును.

ఈ కొనానకే దీనిని వరిపించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామిసియా నూనె నిన్ను శర్యోక్త్యున్నదిగ జేయును.

నెల యెట్టి 1-కి 2-కి మాపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లెక్కగా రెండవరౌండును, నరకు లెక్క

నూరు గుణానక ప్రత్యేకము, లేక అక్షర కావలసినవారు వారికడను నుడ దొరకును, లేకున్న,

“టెటో డిల్ బహారు” కు వ్రాయును.

ఇది రిజిస్టర్ చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1/2 గాసు యెట్టి 1-కి ధర రు 2-0-0

1 గాసు “ ” 0-12-0

2 గాసు “ ” 0-2-0

కొన్ని మార్కులు వేరి రుపాయలందు చర్చిన మిక్కిలి

మనోహరమైన నానకముట్టుకలతో వ్యాపించును (126)

ఆంగ్లీయిండియా డ్రగ్స్ ఆండు

కెమికలు కంపెనీ,

165 చమ్పామఠీడు, బొంబాయి.

ముఖ్య గమనింపు (29-4)

మోక్షకావత్రములు

(6) బెనారస్ సిటీలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలు వారి బహుముక్తనివారికి నాకు అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై వారికి నేను నా కృతజ్ఞతాపూర్వకమున నందనములు చేయుచున్నాను.

రంగున్

80-6-19

బాబులాల్,

హృదయస్థుడు,

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాంబూలములతో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, సన్నిపాకము, కడుగు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనొప్పులు, మొవలగు ఆనే విధములగు వ్యాధుల కెది వ్రజాయుధమునకలె చేసివేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-8

200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0.4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-8-0

వి. పి. చార్జీ ఎన్నిటికై నా రు 0-6-0.

వి.పి.వి.అండు 5. చమ్పామఠీడు నెరదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

వనోపధిసరస్వరిక్ల

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు కేరన్నిక గాంజిని ధర 1-10-0

ఇండియా సిల్వోజనందు ఎచ్చటికైనను కేవలాలాభం) ఇచ్చిరముగా పంపబడును.

విలాసము వి. డి. సావంత్

నెం 144 చనభవాడీ, బొంబాయి

మలయచందనము

గనేరియా అను నొకకొనునట్లె చెబుచును

కథనము లేదు. పికికారీతో కని లేచ. ఎటువు, తెలుపు, కచ్చు, అను మాటలు విధముల నొక కొను ను మాట. పూటలలో మాన్పును. స్త్రీల మునుగు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాకొకడము. (851) డబ్బా 1 కి రు 2-4-0

గంధర్వి పార్వతి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

రత్న పురుష లేహ్యం

గుఖ్యామృతమునక, అతిసంభోగమువలన ఇతర కారణములు వలన, కలిగిన కుక్లనన్యమును పోషించి బలముకలగ జేయును. ఈ మాలికామహిళా తెలియనివా రుండరు. విశేషించి వ్రాయె నర గరము లేదు. శే 1-కి రు 2-4-0 లు. కొరువారికి శేట్లగు డిచ్చిరము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

సర్వవృశ్చిక విషనంబీవిని (రిజిస్టర్)

తేలుబట్టిన తక్షణమే ఈ మృతమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక వాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. నెల పాడెట్లు రు. 0-8-0 పోట్లకి 0-6-0, 4 పాడెట్లు కొను వారికి పోట్లకి ఇశాం. 1 డబ్బా పోట్లకి 0-0-0. పోట్లకి ఇశాం.

చిరునామ:— రాజులట్టి కంపెనీ,

(5) నెం. 44 నంబులయ్యరు వీధి, మదరాసు

“మంగలి కత్తులు”

కప్ప తాళములు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యమింపుడు.

నెంబున ధరల క్యాటలాగుకు వ్రాయును.

వి. నెంకలేశ్వర్లు అండ్ కో

కటక్కు అండ్ లాక్ నెరక్కు etc.

నెల్లూరు (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: “ఇండి స్ నెం” నెల్లూరు.